Školní vzdělávací program

ŠVP ZV zpracovaný podle RVP ZV

Jazyky, talent, motivace aneb Hálkova nezahálí

Verze 8 - platnost od 1. 9. 2022

Obsah

ŠVP ZV ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV 1

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 4

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP 7

3.1 Výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí 7

3.2 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 9

3.3 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných 12

3.4 Začlenění průřezových témat 14
3.4.1 Průřezová témata 1. stupeň 14
3.4.2 Průřezová témata 2. stupeň 16

4 UČEBNÍ PLÁN 18

4.1 Celkový učební plán 18

4.2 Ročníkový učební plán 21

5 UČEBNÍ OSNOVY 24

5.1 Matematika a její aplikace 24
5.1.1 Matematika 24

5.2 Jazyk a jazyková komunikace 40
5.2.1 Český jazyk a literatura 41
5.2.2 Anglický jazyk 61
5.2.3 Francouzský jazyk 69
5.2.4 Německý jazyk 72
5.2.5 Ruský jazyk 76

5.3 Informační a komunikační technologie 81
5.3.1 Informatika 81

5.4 Člověk a jeho svět 87
5.4.1 Člověk a jeho svět 89

5.5 Člověk a společnost 99
5.5.1 Dějepis 103
5.5.2 Výchova k občanství 108

5.6 Člověk a příroda 114

5.6.1 Fyzika....115
5.6.2 Chemie....119
5.6.3 Přírodopis....124
5.6.4 Zeměpis....130

5.7 Umění a kultura....137
5.7.1 Hudební výchova....138
5.7.2 Výtvarná výchova....150

5.8 Člověk a zdraví....161
5.8.1 Výchova ke zdraví....162
5.8.2 Tělesná výchova....167

5.9 Člověk a svět práce....182
5.9.1 Pracovní činnosti....184

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY....195

6.1 Hodnocení žáků....195

6.2 Autoevaluace školy....196
6.2.1 Oblasti autoevaluace....196

7 ŠKOLNÍ PROJEKTY....198

7.1 Den jazyků....198

7.3 Den Země....198

7.4 Vánoce....199

7.6 Závěrečné práce žáků 9. tříd....199

ŠVP verze 8

- byl projednán a schválen na pedagogické radě dne 22. 6. 2022
- vstoupil v účinnost dne 1. 9. 2022

1 Identifikační údaje

Předkladatel:

název školy Fakultní základní škola Olomouc, Hálkova 4, příspěvková organizace
REDIZO 600140181
IČO 70631026
adresa školy Hálkova 335/4,779 00 Olomouc
ředitelka Mgr. Anna Zlámalová

telefon 585 519 144
e-mail zshalkova@zshalkova.cz
www www.zshalkova.cz

Zřizovatel:

název Statutární město Olomouc
adresa Horní náměstí 583 - radnice, 779 11 Olomouc

2 Charakteristika školy

ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Fakultní základní škola Olomouc, Hálkova 4 je **škola s devíti postupnými ročníky** (1. stupeň: 1. – 5. ročník; 2. stupeň: 6. – 9. ročník). Maximální kapacita školy je 570 žáků. Škola je zaměřena **na rozšířenou výuku cizích jazyků** a **na práci s mimořádně nadanými dětmi.**

UMÍSTĚNÍ ŠKOLY

Škola je umístěna v širším centru města nedaleko hlavního vlakového nádraží. Poloha školy je výhodná jak pro místní, tak pro dojíždějící žáky.

VYBAVENÍ ŠKOLY

Areál školy tvoří hlavní budova, tělocvična, přístavba, venkovní hřiště a školní dvůr se zahradou. V hlavní budově se nacházejí třídy 1. a 2. stupně, odborné učebny, učebny výpočetní techniky, kabinety a kanceláře vedení školy. V suterénu budovy jsou šatny, cvičná kuchyňka, keramická dílna a žákovská klubovna. Školní jídelna je situována v přístavbě školy, ve které se nachází i dílny a další odborné učebny. Ve škole funguje školní družina, která zajišťuje zájmovou činnost pro žáky 1. – 3. ročníků.
Materiální vybavení školy je na velmi dobré úrovni a je průběžně doplňováno. Každá třída je vybavena výpočetní a audiovizuální technikou. Škola disponuje odbornými učebnami cizích jazyků, přírodních věd a hudební výchovy. Pro výuku informatiky i dalších předmětů jsou určeny počítačové učebny.
Škola má bezbariérový přístup včetně výtahu.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky, pedagogové, asistenti pedagoga a vychovatelky školní družiny. Ve škole působí školní poradenské pracoviště složené z výchovné poradkyně, metodičky prevence, speciální pedagožky, koordinátorky podpory nadání, metodičky pro 1. stupeň a školní psycholožky. Škola má dvě koordinátorky ŠVP, koordinátorku ICT a koordinátorku environmentální výchovy.
Všichni členové pedagogického sboru pravidelně absolvují další odborná vzdělávání a školení. Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech a akcích, vedou žáky k otevřené komunikaci a společně se žáky a jejich rodiči se snaží vytvářet zdravé a příjemné klima školy. Problémy žáků řeší třídní učitelé i v pravidelných třídnických hodinách.

CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Žáci naší školy pocházejí ze spádové oblasti, ale velká část jich dojíždí z jiných částí Olomouce nebo okolních obcí.
Třídy naší školy navštěvují také **žáci se speciálními vzdělávacími potřebami**, se kterými pracují nejen učitelé, ale i asistenti pedagoga, speciální pedagožky či školní psycholožka. Těmto žákům jsou poskytována podpůrná opatření dle doporučení PPP Olomouckého kraje nebo se učí podle individuálních vzdělávacích plánů. Systematická pozornost je věnována **vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků**. Výuka mimořádně nadaných dětí probíhá ve třídách s rozšířenou výukou skupiny předmětů (ČJ, M, Projektové vyučování), dále formou integrace mimořádně nadaných dětí do běžných tříd.
Ze zástupců jednotlivých tříd je ustanoven **žákovský parlament**, který má možnost podílet se na chodu školy, vznášet připomínky a náměty. Schází se dle potřeby s výchovnou poradkyní.

SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

- Zástupci zákonných zástupců žáků jednotlivých tříd tvoří **Spolek rodičů a přátel školy při FZŠ Hálkova Olomouc.** Podílí se na financování různých žákovských aktivit (např. lyžařský výcvik, cizojazyčné časopisy), poskytuje finanční prostředky na činnost zájmových kroužků, vybavení školní klubovny a školního hřiště.

- Zákonní zástupci získávají **informace o výsledcích vzdělávání svých dětí** prostřednictvím školního informačního systému Edookit (včetně elektronické žákovské knížky), webových stránek školy, na třídních schůzkách, konzultacích či telefonicky.
- Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a § 168 v platném znění zřizuje zřizovatel základní školy šesti člennou **Školskou radu**, kterou tvoří 2 zvolení členové pedagogického sboru, 2 zástupci zřizovatele a 2 zástupci rodičovské veřejnosti. Školská rada se schází nejméně dvakrát ročně.
- V rámci spolupráce s **Pedagogickou fakultou UP** v Olomouci získala škola **statut fakultní školy**, pomáhá připravovat budoucí pedagogy, spolupracuje na projektech a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Škola je partnerskou školou **Gymnázia Olomouc – Hejčín.**
- Škola úzce spolupracuje s **PPP Olomouckého kraje** a se **SPC při Speciálních školách v Olomouci – Řepčíně.**
- Výběr mimořádně nadaných dětí je prováděn v součinnosti s **PPP Olomouckého kraje.**
- Škola dlouhodobě spolupracuje se **Sluňákovem – Centrem ekologických aktivit města Olomouce**, s **P-centrem** a **Sdružením D**.
- Žáci 1. stupně pod vedením svých pedagogů připravují vystoupení pro kulturní odbor **Magistrátu města Olomouce** (např. vítání občánků, gratulace jubilantům apod.).
- **Knihovna města Olomouce** připravuje pro žáky všech ročníků besedy a soutěže zaměřené k aktuálním tématům a pomáhá škole v oblasti zlepšování čtenářské gramotnosti.
- Pro rodiče a veřejnost škola každoročně pořádá **den otevřených dveří**.

3 Charakteristika ŠVP

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Vzdělávací program naší školy vychází z obecných cílů a klíčových kompetencí daných Rámcovým vzdělávacím programem základního vzdělávání a dále je rozvíjí.

Škola v našem pojetí je místem, které žáka motivuje k **aktivnímu učení**. Jen takové učení je základem efektivního vzdělávání a jeho výsledky je pak možné co nejlépe a zároveň dlouhodobě využívat v osobním i pracovním životě. Získání pozitivního a aktivního přístupu k učení je tou nejlepší motivací pro celoživotní vzdělávání.

ŠVP zaměřujeme tak, aby naši žáci měli nejen příležitost a chuť učit se, ale aby se také uměli učit. Využíváme takové **metody výuky**, které podporují zájem a aktivitu všech žáků a dávají jim možnost uplatnit se. Klademe důraz na vytváření **prostředí**, ve kterém se žák cítí bezpečně, nebojí se chybovat, diskutovat, nesouhlasit, spolupracovat, zkoušet a objevovat nové a zároveň vždy nalezne pomoc, radu, zažije úspěch.

Významnou úlohu sehrává i **motivující hodnocení**. Hodnocení, které sleduje osobní pokrok žáka a vychází z toho, co žák umí a umožňuje mu i vlastní sebehodnocení, vede k tomu, že žák získává zřetelnou představu o tom, co už umí a v čem se musí dále zdokonalovat.

Zaměření vzdělávání naší školy spočívá zejména **ve výuce cizím jazykům**. Naučit žáky prakticky používat jazyk v každodenních situacích, pochopit smysl běžného textu a být schopen komunikovat jak písemně, tak ústně je hlavním vzdělávacím cílem naší jazykové výuky. Zvládnutí cizího jazyka spolu s **ovládáním informačních a komunikačních technologií** je pro dnešního člověka nezbytností, proto je v našem ŠVP výuka informatiky rozšířena podle úpravy RVP již od školního roku 2021/2022.

Výuka mimořádně nadaných dětí je další prioritou naší školy. Probíhá odděleně i integrovaně, speciální třídy s rozšířenou výukou skupiny předmětů jsou ve všech ročnících na 1. stupni.

Naše škola dlouhodobě směřuje žáky k uvědomění si propojení všech oblastí životního prostředí s životem člověka a podporuje žáky v aktivním přístupu k problémům životního prostředí. Při naplňování cílů **environmentální výchovy** (EV) jsou ve škole uplatňovány interaktivní metody i formy práce a s koordinátorkou EV spolupracuje aktivně většina pedagogického sboru.

3.1 Výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Výchovně vzdělávací strategie **společné na úrovni školy pro všechny vzdělávací oblasti** v ŠVP, které nejsou u jednotlivých vyučovacích předmětů znovu uváděny:

STRATEGIE PRO KOMPETENCE K UČENÍ:

- motivujeme žáky k samostatné práci;
- vedeme žáky k uvědomění si osobní zodpovědnosti za vlastní učení;
- střídáme různé formy a metody práce (individuální, skupinové, týmové, projektové aj.)
- umožňujeme přístup ke všem zdrojům informací a vedeme žáky k jejich využití v praxi
- vytvářením pozitivní atmosféry ve výuce pěstujeme kladný vztah žáků k učení
- motivujeme žáky k rozvoji individuálních schopností a podporujeme je v individuální přípravě na budoucí povolání a celoživotnímu učení.

STRATEGIE PRO KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

- vedeme žáky k vnímání problémových situací ve škole i ve společnosti
- učíme žáky nebát se problému, chápat jej jako výzvu a diskutujeme o možnostech různého přístupu k problému

- hledáme se žáky různé varianty řešení a seznamujeme je s různými zdroji informací, které mohou vést k řešení problému
- poskytujeme žákům prostor pro sebekontrolu a směřujeme je k zodpovědnosti za výsledek
- vyžadujeme od žáků ověřování správnosti řešení problému a povzbuzujeme je při případném nezdaru

STRATEGIE PRO KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

- dáváme žákům prostor k logickému uspořádání a formulaci vlastních myšlenek;
- vedeme žáky k ústní i písemné prezentaci názorů a dbáme na spisovné a přesné vyjadřování žáků;
- učíme žáky naslouchat si navzájem, respektovat a přiměřeně reagovat na názory druhých
- vytváříme podmínky pro diskuzi;
- upozorňujeme žáky na nutnost kritického přístupu k informacím;
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky i učiteli.

STRATEGIE PRO KOMPETENCE SOCIÁLNÍ PERSONÁLNÍ:

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci podíleli;
- rozvíjíme u žáků schopnost vyjádřit vlastní názor a zaujmout stanovisko při řešení případných konfliktů;
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role;
- podporujeme vzájemné učení;
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu;
- dáváme prostor pro sebehodnocení žáků.

STRATEGIE PRO KOMPETENCE OBČANSKÉ:

- učíme žáky zodpovědnosti za své chování;
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě školního řádu a pravidel třídy;
- snažíme se vést žáky k tomu, aby nebyli nevšímaví vůči fyzickému a psychickému nátlaku ve svém okolí;
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování a podporujeme sociálně zdravé projevy chování;
- rozvíjíme tradice školy;
- pomáháme žákům pochopit problematiku životního prostředí a chápání globální propojenosti světa.

STRATEGIE PRO KOMPETENCE PRACOVNÍ:

- učíme žáky bezpečně a účinně používat pomůcky, nástroje, materiály a vybavení;
- vedeme žáky k ekonomickému využívání energie, času a materiálů;
- kontrolujeme dodržování pravidel bezpečnosti práce;
- vedeme žáky k udržování pořádku ve svých věcech a k ochraně majetku svého i školního;
- rozvíjíme u žáků schopnost využívat získané zkušenosti a znalosti v praxi a schopnost adaptovat se na změněné či nové pracovní podmínky;
- vychováváme žáky k respektování práce své i druhých a vedeme je k objektivnímu sebehodnocení vlastní práce.

STRATEGIE PRO KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- učíme žáky bezpečně používat digitální zařízení, aplikace a služby;
- rozvíjíme u žáků schopnosti získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah;
- vedeme žáky k využívání digitální technologií pro usnadnění práce, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce;

- pomáháme žákům chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy i rizika jejich využívání;
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.

3.2 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola vychází z konceptu rovných příležitostí a přispívá k vyrovnávání podmínek pro vzdělávání a poskytování stejné péče všem žákům. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) se řídí Školským zákonem 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v aktuálním znění.

Žákem se SVP je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (dále PO). Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta.
PO jsou prvního až pátého stupně a žák má právo na jejich bezplatné poskytování dle §16 odst. 1 školského zákona.

Pro žáky i jejich rodiče jsou ve škole ve spolupráci s vedením školy k dispozici školní psycholog, speciální pedagog, výchovný poradce, školní metodik prevence, asistenti pedagoga a třídní učitelé. Škola úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Olomouckého kraje (dále PPP) a se Speciálně-pedagogickým centrem Olomouckého kraje (dále SPC), kteří provádějí speciálně pedagogické a psychologické diagnostiky žáků se SVP a navrhují další péči o ně.

POSKYTOVÁNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ PRVNÍHO STUPNĚ

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Při zjištění obtíží a SVP žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO třídní učitel a výchovný poradce vyhodnotí, zda PO vedou k naplnění stanovených cílů.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka. Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

S PO prvního stupně seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky.

Pedagogická intervence (dále PI) je formou další péče o žáka ve škole a **patří mezi PO prvního stupně. PI poskytuje škola žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a** žákům s odlišnými životními, sociálními, ekonomickými a kulturními podmínkami, s odlišným mateřským jazykem, s dlouhodobě nebo akutně nepříznivým zdravotním stavem bez jiných speciálních vzdělávacích potřeb, žákům nadaným, případně žákům mimořádně nadaným a také žákům, kteří mají snížené učební výsledky z důvodu distančního vzdělávání.

PI je soubor opatření, která mají vést ke kompenzaci výukových obtíží, případně k dalšímu rozvoji oblastí, ve kterých žák dosahuje vynikajících výsledků. Slouží zejména k podpoře žáka ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku a k rozvoji učebního stylu žáka.
Do PI je zahrnuto individuální vysvětlování a opakování učiva, úprava pedagogických strategií, výroba a používání jednoduchých učebních pomůcek/přehledů učiva, příprava pro domácí procvičování atd. U žáků nadaných se může jednat o prohlubování učiva, o práci na komplexních/mezioborových tématech, rozvoj metakognitivních strategií atd.

Pedagogickou intervenci souběžně využívá více žáků, je-li to možné a vhodné.

POSKYTOVÁNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ VYŠŠÍHO STUPNĚ

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou nebo školským zařízením je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle **individuálního vzdělávacího plánu** (dále IVP), zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle IVP. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování PO třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem SVP žáka.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Předmět speciálně pedagogické péče (dále PSPP) je dalším podpůrným opatřením poskytovaným žákům se SVP. Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání; předmět speciálně pedagogické péče pomáhá zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám.

PSPP je vnímán jako intervenční, má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka. Nemá povahu povinné vyučovací hodiny a nezapočítává se do maximálního týdenního počtu povinných vyučovacích hodin stanovených rámcovým vzdělávacím programem. Není uveden na vysvědčení, nehodnotí se.

Nejčastěji se zaměřuje reedukaci specifických poruch učení, cílí na rozvoj percepčně-motorických funkcí, jazykových kompetencí, časoprostorových vztahů, kognitivních funkcí, metakognitivních strategií žáka atd. Vzdělávací obsah PSPP není určen, protože se jedná o předmět, který je přizpůsoben individuálním potřebám konkrétního žáka, vychází z doporučení ŠPZ a pedagogické diagnostiky. Obsah PSPP pro konkrétního žáka na aktuální školní rok je součástí jeho individuálního vzdělávacího plánu; není-li IVP ze strany ŠPZ doporučen, je obsah definován písemně a zákonný zástupce žáka je s ním

seznámen. Předmět je veden školním speciálním pedagogem nebo pedagogy s potřebnou kvalifikací (dle zák. č. 563/2204 Sb., v aktuálním znění).

PSPP je realizován v rozsahu stanoveném v doporučení ŠPZ dle stupně podpůrných opatření, z disponibilních hodin nebo nad rámec výuky – vychází se z aktuálních potřeb žáka. Je realizován individuálně nebo skupinově (maximální počet žáků ve skupině je dán legislativně), vždy se přihlíží k primárně k potřebám žáka.

ZÁSADY PRÁCE SE ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI:

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků se SVP žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlení vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úprav,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podpora snahy a pochvala při zlepšení výkonu,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

3.3 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání nadaných žáků se řídí Školským zákonem 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
Nadaní žáci jsou v naší škole vzděláváni ve třídách s rozšířenou výukou skupiny předmětů (ČJL, M a ČaJS), do kterých jsou přijímáni na základě doporučení z PPP a se souhlasem zákonných zástupců žáka. Další variantou, která se v rámci naší školy uplatňuje, je integrace nadaných žáků v běžných třídách.
Škola v diagnostikování a následné péči o nadané žáky spolupracuje s PPP a SPC Olomouckého kraje. Škola informuje o této možnosti vzdělávání nejen v rámci Olomouce, ale celého kraje. Svou systémovou podporou nadání vytváří rovné příležitosti k rozvíjení a vzdělávání všech žáků s potenciálem.

CHARAKTERISTIKA NADANÝCH ŽÁKŮ

Vzhledem k zaměření školy v rámci ŠVP je věnována péče žákům nadaným, mimořádně nadaným i žákům s dvojí výjimečností. Jsou jim poskytovány maximální podmínky pro jejich rozvoj.

Nadaní žáci

Nadaní žáci vykazují při adekvátní podpoře ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
V definici nadání se uvádí kromě vysokého intelektu a výborné paměti také tvořivost, výjimečnost a motivace k dosažení určitých výsledků. Nadaní žáci mají velkou potřebu učit se, vyhledávat nové informace, ověřovat si poznatky.
U nadaných dětí se často můžeme setkat jistou vyspělostí v určité oblasti, mají vlastní způsob učení a tvořivě přistupují k řešení problémů. Častý je verbální projev na vysoké úrovni, schopnost abstrakce, uvádění věcí do neobvyklých souvislostí. Typické jsou neobvyklé zájmy oproti vrstevníkům, specifický smysl pro humor. Jsou silně motivováni dělat věci, které je zajímají.

Mimořádně nadaní žáci

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Žáci s dvojí výjimečností

Žáci s dvojí výjimečností jsou na jedné straně rozumově nadaní, ale trpí současně určitým handicapem. Bývá velmi složité je identifikovat. Handicap a nadání se často vzájemně kompenzují, maskují, a proto bývají tyto děti učiteli označovány většinou jako průměrné.
Mezi nejčastější kombinace rozumového nadání a diagnózy patří:

- nadané děti se specifickými vývojovými poruchami učení,
- nadané děti s poruchami chování ADHD nebo ADD,
- nadané děti s Aspergerovým syndromem.

O žáky s dvojí výjimečností se ve škole stará tým pedagogů, školního psychologa a speciálního pedagoga ve spolupráci s dalšími lékařskými a poradenskými zařízeními.

PROCES VÝUKY

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků probíhá na základě školního vzdělávacího programu.
Ve vyučovacím procesu se uplatňují tyto základní přístupy:

- akcelerace (urychlování),

- enrichment (obohacování),
- diferenciace výuky.

Další principy, které jsou zařazovány:

- pestrá a podnětná výuka umožňující velkou aktivitu, samostatnost a činorodost,
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- užívaných moderních metod a forem výuky, které jsou podnětné a podporují žákovu samostatnost, kritické myšlení a vlastní odhalování pravidel,
- rozvoj osobnostně-sociálních stránek žáka a podpora i rozvoj jejich měkkých kompetencí a kompetencí k učení,
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů a napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků,
- směřování žáků k zapojování do zájmových aktivit organizovaných volnočasovými institucemi a základními uměleckými školami.

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována především prostřednictvím celoškolních projektových dnů Den Země, Den jazyků, Vánoce a Závěrečné práce žáků 9. tříd, které jsou rozpracovány v závěrečné části našeho ŠVP. V tabulce uvádíme průřezová témata, jejich tematické okruhy, ročník a předmět, ve kterém jsou naplňovány. Jednotlivá podtémata je možné každý rok obměňovat podle konkrétní podoby projektového dne a podle situace.
Záznam o realizaci průřezových témat je uveden v elektronické třídní knize v poznámkách.
Názvy předmětů jsou uvedeny ve zkratkách (jejich přehled je uveden v tabulce Celkový učební plán).

3.4.1 Průřezová témata 1. stupeň

Osobnostní a sociální výchova	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání	Projekt Den Země				
OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí	Třídní projekty, aktivity zaměřené na práci se skupinou				
OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace					
OSV 4 - Psychohygiena					
OSV 5 - Kreativita	Projekty Den jazyků, Den Země				
OSV 6 - Poznávání lidí	Třídní projekty, aktivity zaměřené na práci se skupinou				
OSV 7 - Mezilidské vztahy	Projekt Den Země				
OSV 8 - Komunikace					
OSV 9 - Kooperace a kompetice	Třídní projekty, aktivity zaměřené na práci se skupinou				
OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Projekty Den jazyků, Den Země				
OSV 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika	Třídní projekty, aktivity zaměřené na práci se skupinou				
Výchova demokratického občana	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
VDO 1 - Občanská společnost a škola			ČaJS		ČaJS
VDO 2 - Občan, občanská společnost a stát			ČaJS		ČaJS
VDO 3 - Formy participace občanů v politickém životě					ČaJS
VDO 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					ČaJS
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá					ČaJS
VMEGS 2 - Objevujeme Evropu a svět	Projekt Den jazyků				

VMEGS 3 - Jsme Evropané					ČaJS
Multikulturní výchova	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
MuV 1 - Kulturní diference	Projekt Den jazyků				
MuV 2 - Lidské vztahy	Třídní projekty, aktivity zaměřené na práci se skupinou				
MuV 3 - Etnický původ			Projekt Anyana	Čjl	Hv
MuV 4 - Multikulturalita				Čjl	Hv
MuV 5 - Princip sociálního smíru a solidarity				Čjl	Hv
Environmentální výchova	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
EV 1 - Ekosystémy	Projekt Den Země				
					ČaJS
EV 2 - Základní podmínky života	Projekt Den Země				
EV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Projekt Den Země				
EV 4 - Vztah člověka k prostředí	Projekt Den Země				
Mediální výchova	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
MeV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Projekt Den Země				
MeV 2 - Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality				Čjl	
MeV 3 - Stavba mediálních sdělení				Čjl	
MeV 4 - Vnímání autora mediálního sdělení				Čjl	
MeV 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti				Čjl	
MeV 6 - Tvorba mediálního sdělení				Čjl	
MeV 7 - Práce v realizačním týmu	Projekty Den jazyků, Vánoce				

3.4.2 Průřezová témata 2. stupeň

Osobnostní a sociální výchova	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání	Projekt Den Země			
OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí		Vo	Vo	
OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace		Vo	Vo	
OSV 4 - Psychohygiena	Vz		Vz	
OSV 5 - Kreativita	Projekty Den jazyků, Den Země, Vánoce, ZP 9. roč.			
	Hv	Hv	Hv	Hv
OSV 6 - Poznávání lidí	Projekt Den Země			
	Vo	Vo		
OSV 7 - Mezilidské vztahy	Projekty Den Země, Vánoce			
OSV 8 - Komunikace	Projekty Den Země, Vánoce, ZP 9. roč.			
OSV 9 - Kooperace a kompetice	Projekt Den Země			
OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Projekty Den jazyků, Den Země, ZP 9. roč.			
OSV 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika	Projekt Den Země			
			Vz	
Výchova demokratického občana	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
VDO 1 - Občanská společnost a škola	Vo			
VDO 2 - Občan, občanská společnost a stát		Vo		Hv
VDO 3 - Formy participace občanů v politickém životě			Vo	Vo
VDO 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		Hv		Hv
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá			Z	Aj
VMEGS 2 - Objevujeme Evropu a svět	Projekt Den jazyků			
			Z	
VMEGS 3 - Jsme Evropané			Vo	Vo
Multikulturní výchova	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
MuV 1 - Kulturní diference	Projekt Den jazyků			

MuV 2 - Lidské vztahy	Vo	Vo		Vo
MuV 3 - Etnický původ	Den Země			
			Čjl	
MuV 4 - Multikulturalita	Projekt Den jazyků			
			Vo	
MuV 5 - Princip sociálního smíru a solidarity	Projekt Den Země			
			Vo	
Environmentální výchova	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
EV 1 - Ekosystémy	Projekt Den Země			
		Př		
EV 2 - Základní podmínky života	Projekt Den Země			
	Př			
EV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Projekt Den Země			
				Př
EV 4 - Vztah člověka k prostředí	Projekt Den Země			
			Př	
Mediální výchova	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
MeV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Projekt Den Země			
MeV 2 - Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality	Vo			Pč
MeV 3 - Stavba mediálních sdělení				Čjl
MeV 4 - Vnímání autora mediálního sdělení	Vv		Čjl, Vv	Vv
MeV 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti				Čjl
MeV 6 - Tvorba mediálního sdělení	Projekt Den Země			
	Čjl	Čjl	Čjl	Čjl
MeV 7 - Práce v realizačním týmu	Projekty Den jazyků, Vánoce			

4 Učební plán

4.1 Celkový učební plán

1. STUPEŇ

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně – běžné třídy:
Disponibilní hodiny byly na 1. stupni využity na posílení výuky obou hlavních předmětů – matematiky (3) a českého jazyka (6) a také předmětu Člověk a jeho svět (3). Anglický jazyk je vyučován již od 1. ročníku s celkovou hodinovou dotací 12 hodin (z toho 3 hodiny disponibilní). Výuka informatiky je zařazena od 3. ročníku a k její realizace je využita zbývající disponibilní hodina (1).

BĚŽNÉ TŘÍDY (A, B)		
VZDĚLÁVACÍ OBLAST / VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	**ŠVP**	**RVP**
Matematika a její aplikace	**20 + 3**	**20**
Matematika (M)	20 + 3	0
Jazyk a jazyková komunikace	**42 + 9**	**44**
Český jazyk a literatura (Čjl)	33 + 6	33
Anglický jazyk (Aj)	9 + 3	9
Informatika	**2 + 1**	**2**
Informatika (I)	2 + 1	0
Člověk a jeho svět	**11 + 3**	**11**
Člověk a jeho svět (ČaJS)	11 + 3	0
Umění a kultura	**12**	**12**
Hudební výchova (Hv)	5	0
Výtvarná výchova (Vv)	7	0
Člověk a zdraví	**10**	**10**
Tělesná výchova (Tv)	10	10
Člověk a svět práce	**5**	**5**
Pracovní činnosti (Pč)	5	0

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně – třídy s rozšířenou výukou vybraných předmětů:
Disponibilní hodiny byly využity na posílení výuky obou hlavních předmětů - matematiky (3) a českého jazyka (4). Předmět Projektové vyučování ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je vybaven dotací 5 disponibilních hodiny. Anglický jazyk je vyučován od 1. ročníku s celkovou hodinovou dotací 12 hodin (z toho 3 hodiny disponibilní). Výuka informatiky je zařazena od 3. ročníku a k její realizace je využita 1 disponibilní hodina.

TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU VYBRANÝCH PŘEDMĚTŮ (C)		
VZDĚLÁVACÍ OBLAST / VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	**ŠVP**	**RVP**
Matematika a její aplikace	**20 + 3**	**20**
Matematika (M)	20 + 3	0
Jazyk a jazyková komunikace	**42 + 7**	**44**
Český jazyk a literatura (Čjl)	33 + 4	33
Anglický jazyk (Aj)	9 + 3	9
Informatika	**2 + 1**	**2**
Informatika (I)	2 + 1	0
Člověk a jeho svět	**11 + 5**	**11**
Člověk a jeho svět (ČaJS)	11	0
Projektové vyučování (Pv)	0 + 5	0
Umění a kultura	**12**	**12**
Hudební výchova (Hv)	5	0
Výtvarná výchova (Vv)	7	0
Člověk a zdraví	**10**	**10**
Tělesná výchova (Tv)	10	10
Člověk a svět práce	**5**	**5**
Pracovní činnosti (Pč)	5	0

2. STUPEŇ

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně:
Na 2. stupni byly disponibilní hodiny využity k posílení následujících předmětů: matematika (3), český jazyk (2), anglický jazyk (1), dějepis (2), zeměpis (1), fyzika (1) a pracovní činnosti (1).
Od 6. ročníku mají žáci možnost výběru druhého cizího jazyka (německý jazyk, francouzský jazyk, ruský jazyk) s celkovou dotací 13 hodin v 6. - 9. ročníku, z toho 7 hodin disponibilních.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST / VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	ŠVP	RVP
Matematika a její aplikace	**15 + 3**	**15**
Matematika (M)	15 + 3	0
Jazyk a jazyková komunikace	**27 + 15**	**27 + 6**
Český jazyk a literatura (Čjl)	15 + 2	15
Anglický jazyk (Aj)	12 + 1	12
Francouzský jazyk (Fj)	6 + 7	X
Německý jazyk (Nj)	6 + 7	X
Ruský jazyk (Rj)	6 + 7	X
Informatika	**4**	**4**
Informatika (I)	4	0
Člověk a společnost	**10 + 2**	**10**
Dějepis (D)	6 + 2	0
Výchova k občanství (Vo)	4	0
Člověk a příroda	**20 + 2**	**20**
Fyzika (F)	5 + 1	0
Chemie (Ch)	4	0
Přírodopis (Př)	6	0
Zeměpis (Z)	5 + 1	0
Umění a kultura	**9**	**9**
Hudební výchova (Hv)	5	0
Výtvarná výchova (Vv)	4	0
Člověk a zdraví	**10**	**10**
Výchova ke zdraví (Vz)	2	0
Tělesná výchova (Tv)	8	0
Člověk a svět práce	**3 + 1**	**3**
Pracovní činnosti (Pč)	3 + 1	0

4.2 Ročníkový učební plán

1. STUPEŇ – BĚŽNÉ TŘÍDY

VZDĚLÁVACÍ OBLAST / VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Matematika a její aplikace						**20 + 3**	**20**
Matematika	4	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 3	0
Jazyk a jazyková komunikace						**42 + 9**	**42**
Český jazyk a literatura	8 + 1	8 + 1	7 + 1	5 + 1	5 + 2	33 + 6	33
Anglický jazyk	0 + 1	0 + 1	3	3	3 + 1	9 + 3	9
Informatika						**2 + 1**	**2**
Informatika	X	X	0 + 1	1	1	2 + 1	0
Člověk a jeho svět						**11 + 3**	**11**
Člověk a jeho svět	1	2	2 + 1	3 + 1	3 + 1	11 + 3	0
Umění a kultura						**12**	**12**
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
Výtvarná výchova	1	2	1	2	1	7	0
Člověk a zdraví						**10**	**10**
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce						**5**	**5**
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
CELKEM ZÁKLADNÍ	**18**	**20**	**21**	**22**	**21**	**102**	**102**
CELKEM DISPONIBILNÍ	**2**	**2**	**4**	**3**	**5**	**16**	**16**
CELKEM V ROČNÍKU	**20**	**22**	**25**	**25**	**26**	**118**	**118**

1. STUPEŇ – TŘÍDY S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU VYBRANÝCH PŘEDMĚTŮ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST / VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Matematika a její aplikace						**20 + 3**	**20**
Matematika	4	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 3	0
Jazyk a jazyková komunikace						**42 + 7**	**42**
Český jazyk a literatura	8	8	7 + 1	5 + 1	5 + 2	33 + 4	33
Anglický jazyk	0 + 1	0 + 1	3	3	3 + 1	9 + 3	9
Informatika						**2 + 1**	**2**
Informatika	X	X	0 + 1	1	1	2 + 1	0
Člověk a jeho svět						**11 + 5**	**11**
Člověk a jeho svět	1	2	2	3	3	11	0
Projektové vyučování	0 + 1	0 + 1	0 + 1	0 + 1	0 + 1	0 + 5	0
Umění a kultura						**12**	**12**
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
Výtvarná výchova	1	2	1	2	1	7	0
Člověk a zdraví						**10**	**10**
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce						**5**	**5**
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
CELKEM ZÁKLADNÍ	**18**	**20**	**21**	**22**	**21**	**102**	**102**
CELKEM DISPONIBILNÍ	**2**	**2**	**4**	**3**	**5**	**16**	**16**
CELKEM V ROČNÍKU	**20**	**22**	**25**	**25**	**26**	**118**	**118**

2. STUPEŇ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST / VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Matematika a její aplikace					**15 + 3**	**15**
Matematika	4	3 + 1	4 + 1	4 + 1	15 + 3	0
Jazyk a jazyková komunikace					**33 + 10**	**33**
Český jazyk a literatura	4	4	3 + 1	4 + 1	15 + 2	15
Anglický jazyk	3 + 1	3	3	3	12 + 1	12
Francouzský jazyk	0 + 4	2 + 1	2 + 1	2 + 1	6 + 7	X
Německý jazyk	0 + 4	2 + 1	2 + 1	2 + 1	6 + 7	X
Ruský jazyk	0 + 4	2 + 1	2 + 1	2 + 1	6 + 7	X
Informatika					**4**	**4**
Informatika	1	1	1	1	4	4
Člověk a společnost					**10 + 2**	**10**
Dějepis	2	2	1 + 1	1 + 1	6 + 2	0
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0
Člověk a příroda					**20 + 2**	**20**
Fyzika	1	1 + 1	2	1	5 + 1	0
Chemie	0	0	2	2	4	0
Přírodopis	1	2	2	1	6	0
Zeměpis	1	2	1	1 + 1	5 + 1	0
Umění a kultura					**9**	**9**
Hudební výchova	1	2	1	1	5	0
Výtvarná výchova	1	1	1	1	4	0
Člověk a zdraví					**10**	**10**
Výchova ke zdraví	1	0	1	0	2	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
Člověk a svět práce					**3 + 1**	**3**
Pracovní činnosti	1	1	1	0 + 1	3 + 1	0
CELKEM ZÁKLADNÍ	**24**	**27**	**28**	**25**	**104**	**104**
CELKEM DISPONIBILNÍ	**5**	**3**	**4**	**6**	**18**	**18**
CELKEM V ROČNÍKU	**29**	**30**	**32**	**31**	**122**	**122**

5 Učební osnovy

5.1 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.
Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.
Vzdělávací obsah oboru MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE je rozdělen na čtyři tematické okruhy.
V tematickém okruhu ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE a ČÍSLO A PROMĚNNÁ se žáci učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.
V tematickém okruhu GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU žáci určují a znázorňují geometrické útvary, geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, zdokonalují svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.
V tematickém okruhu ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí a seznamují se s jejich reprezentacemi, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů.
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY posilují logické myšlení. Žáci se učí řešit úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.
Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory.

5.1.1 Matematika

Výuka předmětu MATEMATIKA ze vzdělávací oblasti MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE je na 1. stupni rozdělena do 5 ročníků s očekávaným výstupem na konci 1. období výuky po 3. ročníku a výstupem na konci 2. období výuky po 5. ročníku.
Předmět MATEMATIKA je realizován na 1. stupni v 1. a 2. ročníku 4 hodiny týdně o délce 45 minut, ve 3., 4. a 5. ročníku 5 hodin týdně o délce 45 minut. Výuka probíhá v nedělených třídách a má činnostní charakter.
Na 2. stupni je předmět MATEMATIKA realizován v 6. a 7. 4 hodinami a v 8. a 9. ročníku 5 hodinami o délce 45 minut.
Do předmětu MATEMATIKA jsme zařadili část výstupů a učiva doplňujícího vzdělávacího oboru FINANČNÍ GRAMOTNOST (FG) dle logické souvislosti s jeho vlastní náplní.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k účelnému používání obecně známých termínů, znaků a symbolů a dbáme na spisovné a přesné vyjadřování žáků;
  - klademe důraz na využívání osobních zkušeností žáků;
  - objasňujeme žákům potřebnost matematiky v běžném životě;
- **kompetence k řešení problémů:**

    - podněcujeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problému a diskutujeme o různých možnostech;
- **kompetence komunikativní:**
    - vedeme žáky k uvědomělému porozumění textu;
    - nabízíme žákům rozmanité výukové materiály a pomáháme jim se v nich orientovat;
- **kompetence sociální a personální:**
    - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
    - individuálním přístupem k žákům budujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
    - umožňujeme žákům zažít radost z úspěchu;
- **kompetence občanské:**
    - využíváme různých forem týmové práce vedoucí ke vzájemnému pochopení a spolupráci;
- **kompetence pracovní:**
    - vysvětlujeme žákům nezbytnost dodržování vymezených pravidel;
    - vedeme žáky k chápání možných důsledků jejich činností.

ročník	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
dotace	4	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4	3 + 1	4 + 1	4 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

1. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20** **v oboru přirozených čísel do 20 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose** **provádí zpaměti sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku s přirozenými čísly do 20** **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace s přirozenými čísly do 20**	Numerace - přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 20 Obor přirozených čísel do 20 - rozklady čísel, sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku, slovní úlohy
excelentní výstupy	**učivo**
provádí zpaměti sčítání a odčítání s přechodem přes desítku s přirozenými čísly do 20 **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100**	Obor přirozených čísel do 20 – sčítání a odčítání včetně přechodu přes desítku Numerace – přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 100

	Obor přirozených čísel do 100 – sčítání a odčítání celých desítek
minimální výstupy	**učivo**
porovnává množství **čte, píše a používá číslice v oboru do 10** **zná matematické operátory +, -, =, ‹, ›** **umí rozklad čísla v oboru do 10, sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 10** **řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10**	Numerace – přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 10 Obor přirozených čísel do 10 - rozklady čísel, sčítání a odčítání, slovní úlohy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Orientace v prostoru Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru
excelentní výstupy	**učivo**
	Křivá čára, přímá čára, lomená čára, bod, úsečka
minimální výstupy	**učivo**
pozná a pojmenuje základní geometrické útvary a umí je graficky znázornit	Orientace v prostoru Základní útvary v rovině

2. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti** **v oboru přirozených čísel do 100 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose** **provádí zpaměti sčítání, odčítání, násobení a dělení s přirozenými čísly do 100**	Numerace - přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 100, zaokrouhlování na desítky Obor přirozených čísel do 100 – rozklady čísel, sčítání a odčítání bez i s přechodem přes desítku, slovní úlohy, násobení a dělení Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace s přirozenými čísly do 100	
excelentní výstupy	**učivo**
	Násobení a dělení v oboru malé násobilky Písemné algoritmy početních operací
minimální výstupy	**učivo**
porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 **čte, píše a používá číslice v oboru do 20** **zná matematické operátory +, -, =, ‹, › a umí je zapsat** **sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 bez přechodu přes 10** **řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku**	Numerace – přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 20 Obor přirozených čísel do 20 – sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku, slovní úlohy

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času **popisuje jednoduché závislosti z praktického života**	Závislosti a jejich vlastnosti – vztahy mezi časovými jednotkami, orientace v čase
excelentní výstupy	**učivo**
	Závislosti a jejich vlastnosti – údaje na hodinách ručičkových a digitálních
minimální výstupy	**učivo**
zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy **modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek**	Závislosti a jejich vlastnosti – orientace v prostoru

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci **porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky**	Základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh; rozlišování, pojmenovávání, modelování, popis Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel; rozlišování, pojmenovávání,

	modelování, popis Úsečka Praktické měření délek, jednotky délky metr, centimetr
excelentní výstupy	**učivo**
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Základní útvary v rovině – kružnice, bod, přímka, úsečka, polopřímka; rozlišování, pojmenovávání, modelování, popis Bod ležící na přímce a mimo přímku, rýsování úsečky a její označování Délka úsečky, grafické sčítání a odčítání úseček, rozměry obrazců, délky hran těles Jednoduché převody jednotek délky
minimální výstupy	**učivo**
pozná a pojmenuje základní geometrické útvary a umí je graficky znázornit **používá pravítko**	Základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh; rozlišování, pojmenovávání, popis Přímá čára

3. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
používá přirozená čísla do 1000 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti** **v oboru přirozených čísel do 1000 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose** **provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly** **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace** **modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku**	Numerace – přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 1000, zaokrouhlování na desítky a stovky Obor přirozených čísel do 1000 – rozklady čísel, sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru násobilek do 100, dělení se zbytkem v oboru násobilek, násobení a dělení dvojciferného čísla číslem jednociferným, slovní úlohy Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné algoritmy početních operací – sčítání a odčítání
excelentní výstupy	**učivo**

	Obor přirozených čísel do 1000 – násobení a dělení přirozených čísel 10, 100, 1000, násobení a dělení přirozených čísel zakončených nulami
minimální výstupy	**učivo**
porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií **v oboru do 20** **čte, píše a používá číslice v oboru do 20** **zná matematické operátory +, -, =, ‹, › a umí je zapsat** **umí rozklad čísel v oboru do 20, sčítá a odčítá s užitím názoru** **v oboru do 20, porovnává rozdílem, s využitím vztahu o několik více, o několik méně** **řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20** **používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací, počítá** **předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků** **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti** **v oboru přirozených čísel do 100 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose** **provádí zpaměti sčítání a odčítání celých desítek s přirozenými čísly do 100**	Numerace – přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 20 Obor přirozených čísel do 20 - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku, slovní úlohy Numerace – přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 100 Obor přirozených čísel do 100 – rozklady čísel, sčítání a odčítání celých desítek, slovní úlohy

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času **popisuje jednoduché závislosti z praktického života, provádí jednoduché převody jednotek délky a hmotnosti** **doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel**	Závislosti a jejich vlastnosti – vztahy mezi časovými jednotkami hodina Tabulky, schémata, posloupnosti čísel
excelentní výstupy	**učivo**

provádí jednoduché převody jednotek délky a hmotnosti	Závislosti a jejich vlastnosti – vztahy mezi jednotkami délky a hmotnosti Seznámení s kalkulátorem
minimální výstupy	**učivo**
uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi **doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel**	Závislosti a jejich vlastnosti – orientace v prostoru Tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci **porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky** **rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině**	Základní útvary v rovině – polopřímka, kruh, kružnice Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel Rozvoj prostorové představivosti Úsečka – popis, označování, odhadování a měření délky Jednoduché převody – délka Osově souměrné útvary
excelentní výstupy	**učivo**
	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině – rovnoběžky, různoběžky, kolmice Osově souměrné útvary v rovině Obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku sečtením délek stran
minimální výstupy	**učivo**
pozná a pojmenuje základní geometrické útvary a umí je graficky znázornit **rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují**	Orientace v prostoru Základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Přímka, úsečka

4. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení **provádí osvojené písemné početní operace v oboru přirozených čísel** **zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel** **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel** odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze (FG)	Numerace – přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 1 000 000, zaokrouhlování Obor přirozených čísel do 1 000 000 – sčítání, odčítání, násobení, dělení, násobení a dělení přirozených čísel 10, 100, 1000, násobení a dělení přirozených čísel zakončených nulami, slovní úlohy Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné algoritmy početních operací – sčítání, odčítání, násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, dělení jednociferným dělitelem bez zbytku i se zbytkem Počítání s kalkulátorem
excelentní výstupy	**učivo**
	Celá čísla, zlomky Římská čísla
minimální výstupy	**učivo**
provádí zpaměti i písemně sčítání a odčítání s přirozenými čísly do 100 s pomocí názoru **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace s přirozenými čísly do 100** **používá kalkulátor** **rozeznává sudá a lichá čísla**	Obor přirozených čísel do 20 – sčítání a odčítání s přechodem přes desítku, slovní úlohy Numerace – přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 100, zaokrouhlování na desítky Obor přirozených čísel do 100 – rozklady čísel, sčítání a odčítání celých desítek, slovní úlohy

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
vyhledává, sbírá a třídí data **čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy**	Závislosti a jejich vlastnosti - závislosti mezi veličinami Diagramy, grafy, tabulky
minimální výstupy	**učivo**

orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času **popisuje jednoduché závislosti z praktického života**	Závislosti a jejich vlastnosti – vztahy mezi časovými jednotkami

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary; užívá jednoduché konstrukce **sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku** **sestrojí rovnoběžky a kolmice**	Základní útvary v rovině – rýsování, popis Základní útvary v prostoru – modelování, popis Měření délek, délka úsečky, grafické sčítání a odčítání úseček, rozměry obrazců, délky hran těles Jednoduché převody – délka Vzájemná poloha dvou přímek – rovnoběžky, různoběžky, kolmice Jednoduché konstrukce čtverce, obdélníku, pravoúhlého trojúhelníku Obvod obrazce – trojúhelníku, čtyřúhelníku sečtením délek stran
excelentní výstupy	**učivo**
určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran **určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu** **rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru**	Jednoduché konstrukce trojúhelníku Jednoduché převody – obsah, hmotnost Obsah obrazce – čtverce a obdélníku
minimální výstupy	**učivo**
znázorní a označí základní rovinné útvary a v prostoru **změří a porovnává délku úsečky** **určí osu souměrnosti překládáním papíru** **pozná základní tělesa**	Orientace v prostoru Základní útvary v prostoru – modelování, popis Osově souměrné útvary Úsečka

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech	Slovní úlohy zadané a řešené netradičním způsobem

školské matematiky	Úlohy vyžadující činnost rozdělování na stejné části, skládání částí do celku Magické čtverce Úlohy k procvičování prostorové představivosti

5. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení **provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel** **zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel** **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel** **přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty** **porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel** **užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem)** **porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose**	Numerace – přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru přes 1 000 000, zaokrouhlování Obor přirozených čísel přes 1 000 000 – sčítání, odčítání, násobení, dělení, slovní úlohy Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné algoritmy početních operací – sčítání, odčítání, násobení, dělení, dělení dvojciferným dělitelem Celá čísla – záporná čísla Zlomky – sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem Desetinná čísla – zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem Počítání s kalkulátorem
excelentní výstupy	**učivo**
	Písemné algoritmy početních operací – násobení trojciferným činitelem Zlomky – úprava zlomků Desetinná čísla – sčítání a odčítání desetinných čísel s jedním nebo dvěma desetinnými místy
minimální výstupy	**učivo**
používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel do 100 – rozklady čísel, sčítání a odčítání s přechodem přes desítku, slovní úlohy

provádí zpaměti i písemně sčítání a odčítání s přirozenými čísly do 100 s pomocí názoru **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace** **zvládne s názorem řady násobků čísel 2–10 do 100** **tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100** **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 na číselné ose, numerace** **používá kalkulátor**	Násobení a dělení – názorné zavedení násobilky odvozené z opakovaného přičítání a odčítání stejných čísel Numerace – přirozené číslo v desítkové soustavě v oboru do 1000, zaokrouhlování na desítky, stovky Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
vyhledává, sbírá a třídí data **čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy** **řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky**	Závislosti a jejich vlastnosti - závislosti mezi veličinami, objem Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
excelentní výstupy	**učivo**
	Seznámení s procenty
minimální výstupy	**učivo**
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času **popisuje jednoduché závislosti z praktického života** **vyhledává, sbírá a třídí data podle návodu** **čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy podle návodem** **provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti** **uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi**	Závislosti a jejich vlastnosti – vztahy mezi jednotkami času, hmotnosti a délky, manipulace s penězi Diagramy, grafy, tabulky

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho	Základní útvary v rovině

stran **určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu** **rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru**	Základní útvary v prostoru Jednoduché převody – obsah, objem Obvod obrazce – trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku Obsah obrazce – čtverce a obdélníku Osově souměrné útvary
excelentní výstupy	**učivo**
načrtne sítě základních těles **načrtne obraz jednoduchých těles v rovině**	Základní útvary v rovině – pravidelný šestiúhelník Základní útvary v prostoru – sítě těles, povrch krychle a kvádru
minimální výstupy	**učivo**
sestrojí rovnoběžky a kolmice **vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran** **jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru**	Základní útvary v rovině – vzájemná poloha dvou přímek (kolmice, rovnoběžky, různoběžky) Základní útvary v prostoru – mnohoúhelník Osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy (FG)	Slovní úlohy zadané a řešené netradičním způsobem Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Úlohy k procvičování prostorové představivosti Úspory, půjčky (FG)
minimální výstupy	**učivo**
řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	Slovní úlohy řešené netradičním způsobem

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností **modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel**	Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti, čísla soudělná Desetinná čísla – zápis, čtení, početní výkony, Aritmetický průměr

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; **využívá potřebnou matematickou symboliku** **určuje velikosti úhlu měřením a výpočtem** **charakterizuje a třídí základní rovinné útvary** **odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů** **odhaduje a vypočítá objem a povrch těles** **načrtne a sestrojí rovinné útvary** **načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar**	Rovinné útvary – bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, úhel, trojúhelník, čtverec, obdélník, vzájemná poloha přímek v rovině Obsah čtverce a obdélníku, složené geometrické útvary Metrické vlastnosti v rovině – úhly, druhy úhlů: konvexní, nekonvexní, ostré, pravé, tupé, přímé, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, osa úhlu, typy úhlů: úhly vedlejší a vrcholové Prostorové útvary – kvádr, krychle – povrch a objem Konstrukční úlohy – jednoduché, shodnost – osová souměrnost Jednotky – obsahu a objemu, převody

7. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel **účelně využívá kalkulátor** **užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu – celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)**	Celá čísla – čísla kladná, záporná, navzájem opačná, absolutní hodnota, početní operace Racionální čísla – zlomky – číslo převrácené, smíšené, složený zlomek, početní operace, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Racionální čísla – kladná a záporná desetinná čísla a početní operace s nimi

řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů **řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek)**	Poměr – měřítko, úměra, trojčlenka Procenta – základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování, promile

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary **odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů** **načrtne a sestrojí rovinné útvary** **užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků** **načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar** **odhaduje a vypočítá objem a povrch těles** **načrtne a sestrojí sítě základních těles** **načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině** **určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti**	Středová souměrnost – shodnost geometrických útvarů, shodná zobrazení, věty o shodnosti trojúhelníků, konstrukce trojúhelníků dle vět sss, sus, usu, útvar středově souměrný Rovinné útvary – čtyřúhelník, rovnoběžník, lichoběžník a jejich vlastnosti Konstrukční úlohy – konstrukce trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku Prostorové útvary – kolmý hranol – náčrtek, síť, povrch, objem

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data **určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti**	Procenta – stavba a čtení grafu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí **hledá různá řešení předložených situací**	Slovní úlohy – zábavné řešení a stavba Magické čtverce

8. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
účelně využívá kalkulátor **užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu** **matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných** **určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním** **analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel**	Druhá mocnina a odmocnina – určování pomocí kalkulátoru Mocniny s přirozeným mocnitelem – zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocniny základu deset, operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti, součet mocnin, mocnina součinu, podílu a mocniny Výrazy – číselný, s proměnnou, hodnota výrazu, matematické operace s jednočleny a mnohočleny, druhá mocnina dvojčlenu, užití vzorců Lineární rovnice – rovnost a rovnice, ekvivalentní úpravy, lineární rovnice s jednou neznámou a její řešení, vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy řešené rovnicí

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh **odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů** **odhaduje a vypočítá objem a povrch těles** **určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti** **načrtne sítě základních těles** **načrtne obraz jednoduchých těles v rovině – válec** **analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu**	Řešení pravoúhlého trojúhelníku, úlohy z praxe Kruh, kružnice, válec – vzájemná poloha dvou přímek, přímky a kružnice, dvou kružnic, délka kružnice, obsah kruhu, povrch a objem válce Množiny všech bodů dané vlastnosti – vzdálenost bodu od přímky, Thaletova věta

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Lineární rovnice

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data **porovnává soubory dat**	Základy statistiky – četnost znaku, aritmetický průměr

9. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
účelně využívá kalkulátor **matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných** **formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav**	Soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými – řešení metodou dosazovací, sčítací, kombinovanou Lomený výraz – smysl, hodnota a definiční obor, operace s lomenými výrazy, složený lomený výraz, lineární rovnice a s neznámou ve jmenovateli Slovní úlohy řešené pomocí rovnic a jejich soustav

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků **načrtne obraz jednoduchých těles v rovině** **analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu** **určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti**	Jehlan a rotační kužel – síť jehlanu, povrch a objem Koule – poloměr, objem a povrch Podobnost – věty o podobnosti trojúhelníků

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data **určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti** **vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem** **matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů**	Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo

užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Magické čtverce – výrazy, příklady s tajenkou Logické a netradiční geometrické úlohy

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí sítě základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.2 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.
Obsah vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE se realizuje ve vzdělávacích oborech ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, CIZÍ JAZYK a DALŠÍ CIZÍ JAZYK.
Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.
Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.
CIZÍ JAZYK a DALŠÍ CIZÍ JAZYK přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodní úrovni.

5.2.1 Český jazyk a literatura

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA. Má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do několika složek: **komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova.**

Ve výuce se vzdělávací obsah těchto složek prolíná. Výuka je rozdělena do 9 ročníků, vzdělávací obsah je realizován v 1. a 2. ročníku v 9 vyučovacích hodinách týdně, ve 3. ročníku v 8 vyučovacích hodinách, ve 4. ročníku v 6 vyučovacích hodinách a v 5. ročníku v 7 vyučovacích hodinách týdně. Třídy s rozšířenou skupinou vybraných předmětů mají hodinovou dotaci upravenou. Na 2. stupni v 6. - 8. ročníku ve 4 vyučovacích hodinách týdně a v 9. ročníku v 5 vyučovacích hodinách týdně o délce 45 minut.

V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení – mluvená i psaná. Při výuce čtení se snažíme naučit všechny žáky číst přiměřeně náročné umělecké a naučné texty, jasně, zřetelně a s porozuměním. Při výuce psaní žáci získávají správné psací dovednosti, základy čitelného a úhledného rukopisu metodou vázaného psaní. V **jazykové výchově** se žáci potýkají se zvukovou stránkou jazyka, slovní zásobou a tvořením slov, skladbou věty a pravopisem. V **literární výchově** jsou žáci seznamováni s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk, včetně ilustrací.

V hodinách českého jazyka v období 1. stupně nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní – všechny tyto složky jsou vzájemně propojeny.

Do předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA jsme zařadili část výstupů a učiva doplňujícího vzdělávacího oboru ETICKÁ VÝCHOVA (EtV).

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - učíme žáky vyhodnotit důležitost a správnost získaných informací;
  - vysvětlujeme a analyzujeme jednotlivé termíny a pracujeme s nimi;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - vytváříme podmínky pro rozvoj mezipředmětových vztahů;
  - klademe důraz na využívání osobních zkušeností žáků;
  - učíme žáky přijímat pochvalu i kritiku;
- **kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky k uvědomělému porozumění textu a rozvíjíme čtenářskou gramotnost;
  - snažíme se společně vytvářet bezpečné prostředí ve třídě i ve škole;
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
  - vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých;
- **kompetence občanské:**
  - využíváme různých forem týmové práce a zdůrazňujeme její důležitost;
  - seznamujeme žáky s tradicemi a podporujeme pozitivní vztah žáků ke kulturním kořenům národa;
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
- **kompetence pracovní:**
  - vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností a závazků.

ročník	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
dotace	8 + 1	8 + 1	7 + 1	5 + 1	5 + 2	4	4	3 + 1	4 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

1. ROČNÍK - DOTACE: 8 + 1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti **porozumí pokynům písemným nebo mluveným přiměřené složitosti** **respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru** **tvoří krátký mluvený projev** **v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči** **volí vhodné verbální a neverbální prostředky** **zvládá hygienické návyky spojené s psaním**	Čtení – praktické čtení Naslouchání Mluvený projev Písemný projev

osvojuje si tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev **seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh**	
excelentní výstupy	**učivo**
plní úkoly vycházející z textu **pracuje s informacemi** **dokáže samostatně napsat krátké vyprávění**	Čtení – věcné čtení
minimální výstupy	**učivo**
porozumí pokynům písemným nebo mluveným přiměřené složitosti **reaguje na písemné a mluvené projevy** **dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání** **respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru** **volí vhodné verbální a neverbální prostředky** **tvoří krátký mluvený projev** **zvládá hygienické návyky spojené s psaním** **píše písmena a číslice, dodržuje správný poměr výšky, velikost, sklon a tvary písmen** **píše slabiky a jednoduchá slova podle předlohy**	Naslouchání Mluvený projev Písemný projev

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova **odlišuje dlouhé a krátké samohlásky** **člení slova na slabiky, hlásky** **porovnává a třídí slova podle významu (děj, vlastnost, věc)**	Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba
excelentní výstupy	**učivo**
dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	Pravopis – skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě

pracuje s větou jako jednotkou projevu, rozeznává druhy vět dle postoje mluvčího, k jejich tvoření volí vhodné jazykové prostředky	Skladba – věta jednoduchá, souvětí Zvuková stránka jazyka – druhy vět podle postoje mluvčího
minimální výstupy	**učivo**
rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy **rozlišuje a tvoří slabiky a jednoduchá slova**	Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku **vyjadřuje své pocity z přečteného textu**	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy Tvořivé činnosti s literárním textem
excelentní výstupy	**učivo**
formuluje ústně i písemně do čtenářského deníku dojmy ze své četby	Řešení hádanek Zavedení deníku čtenáře, pravidelné vypůjčování knih z knihovny
minimální výstupy	**učivo**
reprodukuje jednoduché říkanky **reprodukuje krátký text podle otázek** **při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost**	Poslech čtených a vyprávěných pohádek Tvořivé činnosti s literárním textem

2. ROČNÍK - DOTACE: 8 + 1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti **porozumí pokynům písemným nebo mluveným přiměřené složitosti** **respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru**	Čtení – praktické čtení Naslouchání Mluvený projev Písemný projev – základní žánry

na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev **pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost** **v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči** **volí vhodné verbální a neverbální prostředky** **zvládá hygienické návyky spojené s psaním** **píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev** **seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh** **učí se psát věcně i formálně správně jednoduchá sdělení**	
excelentní výstupy	**učivo**
samostatně plní úkoly vycházející z textu **vyhledá informace a pracuje s nimi**	
minimální výstupy	**učivo**
porozumí pokynům písemným nebo mluveným přiměřené složitosti **reaguje na písemné a mluvené projevy** **dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání** **respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru** **volí vhodné verbální a neverbální prostředky** **tvoří krátký mluvený projev** **zvládá hygienické návyky spojené s psaním** **píše správně tvary písmen a číslic** **píše slabiky a jednoduchá slova** **převádí slova z mluvené do psané podoby**	Naslouchání Mluvený projev Písemný projev

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
porovnává významy slov, rozlišuje slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná, souznačná, dodržuje pořádek slov ve větě **porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost** **pracuje s větou jako jednotkou projevu, rozeznává druhy vět dle postoje mluvčího, k jejich tvoření volí vhodné jazykové prostředky** **odůvodňuje a píše správně i, y po souhláskách měkkých a tvrdých** **odůvodňuje a píše správně ú, ů** **dodržuje správnou výslovnost a psaní souhlásek uprostřed a na konci slov** **odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě** **odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastní jména osob a zvířat**	Pravopis – psaní ú/ů, dělení hlásek, tvrdé a měkké skupiny, skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, znělé a neznělé souhlásky uprostřed a na konci slova, vlastní jména Zvuková stránka jazyka – délka samohlásek, modulace souvislé řeči, druhy vět podle postoje mluvčího, znělé a neznělé souhlásky uprostřed a na konci slova Slovní zásoba – věta, slovo a slovní význam, slabičná a hlásková stavba slova, abeceda
excelentní výstupy	**učivo**
rozlišuje větu jednoduchou od souvětí, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Tvarosloví – seznámení se slovními druhy Skladba – věta jednoduchá, souvětí
minimální výstupy	**učivo**
rozeznává samohlásky, odlišuje jejich délku **rozeznává souhlásky** **rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky** **píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech** **odůvodňuje a píše správně ú, ů** **pracuje s větou jako jednotkou projevu, seznamuje se s druhy vět dle postoje mluvčího**	Pravopis – psaní ú/ů, vlastní jména Zvuková stránka jazyka – délka samohlásek, modulace souvislé řeči, druhy vět podle postoje mluvčího Slovní zásoba – věta, slovo a slovní význam

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo

čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku **vyjadřuje své pocity z přečteného textu** **rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění** **pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností**	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy Tvořivé činnosti s literárním textem
minimální výstupy	**učivo**
reprodukuje jednoduché říkanky **reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací** **při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost**	Poslech čtených a vyprávěných pohádek Tvořivé činnosti s literárním textem

3. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti **porozumí pokynům písemným nebo mluveným přiměřené složitosti** **pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost** **respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru** **na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev** **v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči** **volí vhodné verbální a neverbální prostředky** **zvládá hygienické návyky spojené s psaním** **píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev** **seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti**	Čtení – praktické a věcné Naslouchání Mluvený projev Písemný projev – základní žánry

a vypráví podle nich jednoduchý příběh **píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení**	
excelentní výstupy	**učivo**
samostatně plní úkoly vycházející z textu **vyhledá informace a pracuje s nimi**	
minimální výstupy	**učivo**
porozumí pokynům písemným nebo mluveným přiměřené složitosti a reaguje na ně **dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání** **respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru** **volí vhodné verbální a neverbální prostředky** **tvoří krátký mluvený projev** **zvládá hygienické návyky spojené s psaním** **píše správně tvary písmen a číslic** **píše správně slabiky a jednoduchá slova** **převádí slova z mluvené do psané podoby** **opisuje a přepisuje krátké věty**	Naslouchání Mluvený projev Písemný projev

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
porovnává významy slov, rozlišuje slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná, souznačná, dodržuje pořádek slov ve větě **porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost** **pracuje s větou jako jednotkou projevu, rozeznává druhy vět dle postoje mluvčího, k jejich tvoření volí vhodné jazykové prostředky** **odůvodňuje a píše správně i, y po souhláskách měkkých a tvrdých, i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a ve slovech k nim příbuzných** **dodržuje správnou výslovnost a psaní souhlásek**	Pravopis – psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a ve slovech k nim příbuzných Zvuková stránka slova – modulace souvislé řeči Slovní zásoba a tvoření slov – věta, slovo a slovní význam, stavba slova Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov, mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves Skladba – věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice

uprostřed a na konci slov **odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty, vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování** **rozlišuje slovní druhy v základním tvaru** **užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves** **spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy**	
excelentní výstupy	**učivo**
	Pravopis – psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a slov k nim příbuzných Skladba – větné vzorce
minimální výstupy	**učivo**
rozeznává samohlásky, odlišuje jejich délku **rozeznává souhlásky** **rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky** **tvoří slabiky** **píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech** **odůvodňuje a píše správně ú, ů** **seznamuje se s abecedním řazením** **pracuje s větou jako jednotkou projevu, rozeznává druhy vět dle postoje mluvčího**	Pravopis – psaní ú/ů, vlastní jména Zvuková stránka jazyka – délka samohlásek, modulace souvislé řeči, druhy vět podle postoje mluvčího Slovní zásoba – věta, slovo a slovní význam, abeceda

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku **vyjadřuje své pocity z přečteného textu** **rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění** **pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností**	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy Tvořivé činnosti s literárním textem
minimální výstupy	**učivo**

reprodukuje jednoduché říkanky **reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací** **při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost**	Poslech čtených a vyprávěných pohádek Tvořivé činnosti s literárním textem

4. ROČNÍK - DOTACE: 5 + 1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas **rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává** **posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení** **reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta** **vede správně dialog, telefonický rozhovor** **volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru** **rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace** **píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry** **sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti**	Čtení – praktické a věcné Naslouchání – praktické a věcné Mluvený projev – komunikační žánry Písemný projev – základní žánry
minimální výstupy	**učivo**
vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích **má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování** **v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči** **opisuje a přepisuje jednoduché texty**	Čtení – praktické čtení Naslouchání – praktické naslouchání Mluvený projev – komunikační žánry Písemný projev – základní žánry

učí se psát správně a přehledně jednoduchá sdělení **píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy** **ovládá hůlkové písmo** **tvoří otázky a odpovídá na ně**	
pokrytí průřezových témat: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálního sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti; Tvorba mediálního sdělení	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová porovnává významy slov, **rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku** **určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu** **rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary** **vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty** **odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí** **užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje** **píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách** **zvládá základní příklady syntaktického pravopisu**	Pravopis – psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a ve slovech k nim příbuzných, koncovky podstatných jmen, shoda přísudku s podmětem Zvuková stránka slova – modulace souvislé řeči, spisovná a nespisovná výslovnost Slovní zásoba a tvoření slov – věta, slovo a slovní význam, stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov, mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves Skladba – věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice
excelentní výstupy	**učivo**
	Pravopis – koncovky přídavných jmen Tvarosloví – slovesa (slovesný způsob), druhy přídavných jmen, skloňování
minimální výstupy	**učivo**

pozná podstatná jména a slovesa **dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího** **rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a seznamuje se s pravopisem měkkých a tvrdých slabik, s určováním samohlásek a souhlásek, s abecedním řazením slov, se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě** **správně vyslovuje a učí se psát slova se znělými a neznělými souhláskami**	Pravopis – dělení hlásek, skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, znělé a neznělé souhlásky uprostřed a na konci slova, vlastní jména Zvuková stránka slova – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči Slovní zásoba – věta, slovo a slovní význam, slabičná a hlásková stavba slova, abeceda

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku **vyjadřuje své pocity z přečteného textu** **rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění** **pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností**	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy Tvořivé činnosti s literárním textem
minimální výstupy	**učivo**
dramatizuje jednoduchý příběh **vypráví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek** **čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy** **rozlišuje prózu a verše** **rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, trénuje tiché čtení a učí se orientovat ve čteném textu**	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy Tvořivé činnosti s literárním textem
pokrytí průřezových témat: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ; Multikulturalita; Princip sociálního smíru	

5. ROČNÍK - DOTACE: 5 +2, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo

čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas **rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává** **posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení** **reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta** **vede správně dialog, telefonický rozhovor** **volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru** **rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace** **píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry** **sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti**	Čtení – praktické a věcné Naslouchání – praktické a věcné Mluvený projev – komunikační žánry Písemný projev – základní žánry
excelentní výstupy	**učivo**
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	
minimální výstupy	**učivo**
vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích **má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování** **v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči** **opisuje a přepisuje jednoduché texty** **učí se psát správně a přehledně jednoduchá sdělení** **píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy** **ovládá hůlkové písmo** **tvoří otázky a odpovídá na ně**	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová porovnává významy slov, **rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku** **určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu** **rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary** **vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty** **odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí** **užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje** **píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách a slovech k nim příbuzných** **zvládá základní příklady syntaktického pravopisu**	Pravopis – psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a ve slovech k nim příbuzných, shoda přísudku s podmětem, přídavná jména, zájmena a číslovky Zvuková stránka slova – modulace souvislé řeči, spisovná a nespisovná výslovnost Slovní zásoba a tvoření slov – věta, slovo a slovní význam, stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov, mluvnické kategorie Skladba – věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice
minimální výstupy	**učivo**
pozná podstatná jména a slovesa **dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího** **rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a seznamuje se s pravopisem měkkých a tvrdých slabik, s určováním samohlásek a souhlásek, s abecedním řazením slov, se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě** **správně vyslovuje a učí se psát slova se znělými a neznělými souhláskami**	Pravopis – dělení hlásek, skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, znělé a neznělé souhlásky uprostřed a na konci slova, vlastní jména Zvuková stránka slova – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči Slovní zásoba – věta, slovo a slovní význam, slabičná a hlásková stavba slova, abeceda

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo

čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku **vyjadřuje své pocity z přečteného textu** **rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění** **pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností**	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy Tvořivé činnosti s literárním textem
minimální výstupy	**učivo**
dramatizuje jednoduchý příběh **vypráví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek** **čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy** **rozlišuje prózu a verše** **rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, trénuje tiché čtení a učí se orientovat ve čteném textu**	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy Tvořivé činnosti s literárním textem

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci **rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí** **v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický**	PRAVOPIS lexikální a morfologický ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA spisovná a nespisovná výslovnost řeč a jazyk jazykověda TVAROSLOVÍ podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa - skloňování, časování, pravopis, odchylky od skloňování, tvoření správných tvarů slov SKLADBA základní a rozvíjející větné členy věta jednoduchá a souvětí grafické znázorňování, interpunkce, rozlišení věty hlavní a vedlejší

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo

rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele **uceleně reprodukuje přečtený text** **tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie** **formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, formuluje názory na umělecké dílo**	Literární druhy – poezie, próza, drama Jazyk literárního díla (vybraná obrazná pojmenování, rým) Tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace, výtvarný doprovod k literárním textům, vytváření vlastních textů Vybrané literární žánry – např. pohádka, báje a mýty, bajka, pověst

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci **odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru** **využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů** **uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování**	ÚVOD O ČESKÉM JAZYCE rozdíly mezi projevem psaným a mluveným, jednoduché komunikační žánry (pozvánka, tiskopisy), vyplňování jednoduchých tiskopisů POPIS A JEHO FUNKCE budova, místnost, postava, krajina VYPRAVOVÁNÍ výpisky, dějová posloupnost, osnova, jazykové prostředky, vypravování dle obrázku, dokončení příběhu DOPIS osobní dopis VLASTNÍ TVOŘIVÉ PSANÍ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ
pokrytí průřezových témat: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení	

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova **samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami** **rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve**	TVAROSLOVÍ slovesný rod neohebné slovní druhy VELKÁ PÍSMENA vlastní jména SKLADBA věta jednoduchá, souvětí, rozvíjející větné členy, druhy vedlejších vět, věty jednočlenné, větné ekvivalenty NAUKA O VÝZNAMU SLOV

frazémech **využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace** **v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický**	význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, sousloví, rčení NAUKA O TVOŘENÍ SLOV způsob tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování, přejímání, novotvary)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty **uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla** **rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede výrazné představitele** **tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie**	Literární hrdina Literatura umělecká a věcná, publicistické žánry Epické žánry – např. cestopisy, kroniky, legendy, sci-fi a fantasy, horor a detektivka, komiks, báje a mýty, dívčí a chlapecká literatura, Bible

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru **využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů** **uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování** **rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru** **využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu** **v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči**	POPIS výrobek, umělecké dílo, pracovní postup CHARAKTERISTIKA literární postava LÍČENÍ líčení krajiny VÝTAH, VÝPISKY z odborného textu ŽÁDOST, POZVÁNKA ŽIVOTOPIS vlastní profesní životopis VYPRAVOVÁNÍ ČTENÍ a NASLOUCHÁNÍ – praktické, kritické, věcné, prožitkové

pokrytí průřezových témat: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení

8. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova **v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí** **samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami** **rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech**	SKLADBA výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu SLOVA PŘEJATÁ výslovnost a pravopis, skloňování a užití v textu TVAROSLOVÍ opakování pravopisu, slovesný vid NAUKA O TVOŘENÍ SLOV opakování obohacování slovní zásoby

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře **porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování** **formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo** **rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora**	Struktura literárního díla – námět a téma díla, kompozice literárního příběhu) Biografie a autobiografie Literární druhy a žánry v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry, představitelé Renesance a humanismus Romantismus Realismus Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam reprodukce a vlastních myšlenek
pokrytí průřezových témat: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí	CHARAKTERISTIKA LITERÁRNÍCH POSTAV vnitřní a vnější charakteristika, přímá a nepřímá,

otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji **rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru** **dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci** **odlišuje spisovný a nespisovný jazyk a vhodně používá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru** **využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu** **samostatně připraví a s oporou o text přednese referát** **využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů** **uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování**	jazykové prostředky LÍČENÍ umělecký popis, kompozice líčení, jazykové prostředky, osnova JEDNODUCHÝ VÝKLAD, VÝTAH výklad mluvený a psaný, jazykové prostředky, osnova, práce s odborným textem JEDNODUCHÁ ÚVAHA druhy úvahy, prosté uvažování SOUHRNNÉ POUČENÍ O SLOHU zásady kultivovaného projevu
pokrytí průřezových témat: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálního sdělení; Tvorba mediálního sdělení	

9. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití **v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i souvětí** **rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí** **rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech**	OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka, jazyky slovanské PRAVOPIS lexikální, morfologický, syntaktický ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA hláskosloví, spisovná výslovnost, zvuková stránka věty, přízvuk TVAROSLOVÍ slovní druhy, jména, jejich druhy a tvary, skloňování cizích jmen SKLADBA opakování souvětí podřadné a souřadné, věta

správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	jednoduchá, samostatný větný člen, vsuvka, přístavek, interpunkce ve větě jednoduché, zásady českého slovosledu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla **rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora** **tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie** **rozlišuje literaturu konzumní a hodnotnou, svůj názor doloží argumenty** **uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře** **porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování** **vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích**	Vybrané lyrické žánry Vybrané avantgardní směry Poválečná a meziválečná literatura – vybraní autoři Exilová literatura Písničkáři Současná česká a světová literatura Literatura faktu Tvořivé činnosti s literárním textem – interpretace literárního textu, vytváření vlastních textů, přednes vhodných literárních textů

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji **rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru** **dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci** **odlišuje spisovný a nespisovný jazyk a vhodně používá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru** **využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu,**	VYPRAVOVÁNÍ v běžné komunikaci a v umělecké oblasti LÍČENÍ krajina, roční období FEJETON publicistické útvary, pokus o jednoduchý fejeton ŽIVOTOPIS opakování ÚVAHA, PROSLOV shrnutí a prohloubení poznatků DISKUZE, REFERÁT, TEZE ČTENÍ, NASLOUCHÁNÍ, MLUVENÝ a PSANÝ PROJEV

vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu **samostatně připraví a s oporou o text přednese referát** **využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů** **uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování**	
pokrytí průřezových témat: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti; Tvorba mediálního sdělení	

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

5.2.2 Anglický jazyk

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávacího oboru CIZÍ JAZYK.
Cizím jazykem je ANGLICKÝ JAZYK (dále AJ), jehož výuka je rozdělena do 9 ročníků ve dvou stupních a předpokládá dosažení úrovně A1 nejpozději na konci 5. ročníku a úrovně A2 nejpozději na konci 8. ročníku v souladu se Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky. V 9. ročníku je práce zaměřena na upevnění dané úrovně a úspěšné vykročení k úrovni B1.
Předmět je realizován na 1. stupni v 1 až 4 vyučovacích hodinách týdně, které mají standardní délku 45 minut. Na 2. stupni je hodinová dotace po 3 až 4 vyučovacích hodinách týdně na ročník.
Výuka probíhá v dělených třídách. Je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni i s modelem americké angličtiny.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k využití informací v praxi;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - podněcujeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problému a vedeme je k ověřování jejich správnosti;
- **kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky k uvědomělému porozumění textu;
  - nabízíme žákům rozmanité výukové materiály a pomáháme jim se v nich orientovat;
  - zařazujeme do výuky moderní informativní prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
  - zařazujeme pravidelně aktivity pro sebehodnocení žáků;
- **kompetence občanské:**
  - využíváme různých forem týmové práce vedoucí ke vzájemnému pochopení a spolupráci;
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
- **kompetence pracovní:**
  - směřujeme žáky k osvojení si vlastního způsobu a organizace práce;
  - hledáme se žáky návaznosti na další vzdělávání a profesní zaměření.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0 + 1	0 + 1	3	3	3 + 1	3 + 1	3	3	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

1. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

1. STUPEŇ - 1. OBDOBÍ

výstupy	učivo
pozdraví, představí se, poděkuje a rozloučí se vyslovuje foneticky správně většinu známé slovní zásoby	TÉMATA: Pozdravy Poděkování Barvy

memoruje několik říkanek a písniček rozumí jednoduchému příběhu a dokáže ho zahrát hraje několik jazykových her a rozumí jejich pravidlům	Instrukce učitele Číslovky 1 – 10 Školní potřeby Tělo Hračky Zvířata Oblečení MLUVNICE: sloveso "to be" (otázka, odpověď) slovesa pohybu (rozkazovací způsob) podstatná jména (jednotné a množné číslo)

2. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

1. STUPEŇ - 1. OBDOBÍ

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně **zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal** pozdraví, představí se, poděkuje a rozloučí se rozumí jednoduchému příběhu a dokáže ho zahrát účastní se rozhovoru, který se podobá reálné situaci memoruje několik říkanek a písniček vyslovuje foneticky správně většinu známé slovní zásoby a část z ní i napíše hraje několik jazykových her a rozumí jejich pravidlům	TÉMATA: Pozdravy Poděkování Barvy Instrukce učitele Číslovky 1 – 20 (1 – 10 i písemně) Školní potřeby Tělo Zvířata Rodina Ovoce a zelenina MLUVNICE: sloveso "to be" (otázka, odpověď) slovesa pohybu (rozkazovací způsob) podstatná jména (číslo jednotné a množné)

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

1. STUPEŇ - 1. OBDOBÍ

výstupy	učivo
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností **rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu** nové slovní zásobě rozumí v kontextu slovních	TÉMATA: Abeceda, dny v týdnu Základní znaky pro přepis výslovnosti Pozdravy, barvy, číslovky 1 – 20 Rodina Školní pomůcky

spojení nebo jednoduchých vět vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby memoruje několik říkanek a písniček **přiřadí mluvenou a psanou podobu slova či slovního spojení** pojmenuje některé anglické svátky **píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**	Jídlo, ovoce a zelenina Oblíbené věci Dopravní prostředky Části těla Nábytek Oblečení, povolání Psaní emailu Fráze z běžného života MLUVNICE: slovesa "to be", "to have got", "to like" příkazy a instrukce slovesa pohybu přídavná jména pořádek slov ve větě vazba "there is/are"

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 1. OBDOBÍ
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

1. STUPEŇ - 2. OBDOBÍ

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností **rozumí slovům a jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat, zejména pokud jsou podloženy vizuální oporou** **rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu** **zapojí se do jednoduchých rozhovorů** účastní se aktivně rozhovoru, který se podobá reálné situaci, ptá se i odpovídá nové slovní zásobě rozumí v kontextu slovních spojení nebo jednoduchých vět seznamuje se s určováním času pracuje se slovníkem memoruje několik říkanek a písniček	TÉMATA: Abeceda, spelování Dny v týdnu, měsíce Rodina Zájmy, sporty Zvířata Jídlo, ovoce, zelenina Město, orientace ve městě Dopravní prostředky Počasí, oblečení Povolání Čas - určování, můj den Číslovky 1 – 100 MLUVNICE: sloveso "can" slovesa pohybu předložky místa vazba "there is/are" přídavná jména rozkazovací způsob

seznamuje se s anglicky mluvícími zeměmi	přítomný čas průběhový přítomný čas prostý

5. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

1. STUPEŇ - 2. OBDOBÍ

výstupy	učivo
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá** **vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům** **rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** čte foneticky správně jednoduché texty speluje slova podle vizuální předlohy **napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života** **vyplní osobní údaje do formuláře** pracuje se slovníkem používá znaky pro přepis výslovnosti seznamuje se s anglickými svátky a jejich oslavami	TÉMATA: Abeceda, spelování Znaky pro přepis výslovnosti Osobní informace Rodina Oblíbené věci Škola Určování času Denní režim Koníčky, záliby Dům, byt Místa a budovy ve městě Popis osoby, oblečení Povolání MLUVNICE: přítomný čas prostý, otázka, zápor sloveso "to be" sloveso "to have got" přivlastňovací zájmena množné číslo podstatných jmen sloveso "can" předložky místa přítomný čas průběhový pořádek slov ve větě

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. OBDOBÍ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

2. STUPEŇ

výstupy	učivo
rozumí základním informacím o lidech a dokáže se na ně zeptat speluje slova i bez vizuální podpory představí sebe, svou rodinu, koníčky atd. popíše svůj režim dne popíše průběh roku ve škole a rodině vyjádří datum popíše zvíře, jeho vzhled, kde žije sdělí, co dělal v minulosti popíše, co má kdo na sobě porovná dvě a více věcí **vyplní základní údaje o sobě do formuláře** seznamuje se s reáliemi anglicky mluvících zemí	TÉMATA: Poskytování osobních informací Spelování Rodina, zvyky a koníčky Měsíce, data Domácí práce Domácí zvířata Zvířata v zoo Doprava na dovolenou, problémy Popis minulého děje Jídlo a pití, v restauraci, nakupování Zeměpisné názvy, UK Příroda, počasí MLUVNICE: přítomné časy řadové číslovky sloveso „must“ počitatelná a nepočitatelná podstatná jména přídavná jména a jejich stupňování osobní zájmena v pádu minulý čas prostý

7. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

2. STUPEŇ

výstupy	učivo
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně popíše událost v minulosti formuluje své plány pro nejbližší i vzdálenou budoucnost	TÉMATA: Televizní pořady, filmy Širší rodina Fáze života Volný čas, záliby Vesmír Místa k bydlení, k práci

nabídne pomoc **mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech** zeptá se na cestu a vysvětlí cestu stručně reprodukuje obsah delšího textu z učebnice používá znaky pro přepis výslovnosti seznamuje se s reáliemi anglicky mluvících zemí	Určování času Přírodní katastrofy Londýn, UK Budovy, orientace ve městě Zážitky, zkušenosti Znaky pro přepis výslovnosti MLUVNICE: plánovaná budoucnost příslovce přítomné časy minulé časy budoucí časy člen určitý a neurčitý předpřítomný čas

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

2. STUPEŇ

výstupy	učivo
popíše zkušenosti své i jiných lidí popíše problém, udělí radu **rozumí obsahu jednoduché, zřetelně vyslovované promluvy, týkající se osvojovaných témat** odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu **zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích** **rozumí krátkým a jednoduchým textům a vyhledá v nich požadované informace** čte plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu převypráví přečtený příběh **reaguje na jednoduché písemné sdělení** seznamuje se s reáliemi anglicky mluvících zemí	TÉMATA: Odpadky, recyklace Zdravotní problémy, rady Příkazové a zákazové značky Práce, povolání Oblečení, materiály, móda Zdravá strava, životospráva Problémy, léčba Počítačová terminologie Slovotvorba MLUVNICE: způsobová slovesa v přítomném, minulém a budoucím čase stavová slovesa přítomné, budoucí, minulé časy frázová slovesa vazba "used to" předpřítomný čas slovesné vazby s infinitivem a gerundiem vztažné věty

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

2. STUPEŇ	
výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech vyjádří svůj názor **popíše podrobně vzhled a charakter člověka** **vypráví jednoduchý příběh či událost** **napíše krátké texty týkající se jeho samotného, volného času, sportu, hudby a dalších osvojovaných témat** písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty pracuje s různými typy slovníků seznamuje se s reáliemi anglicky mluvících zemí	TÉMATA: Životní prostředí, klimatické změny Vztahy mezi lidmi Vzhled a charakter člověka Problémy Varovné nápisy Ambice, povolání Bydlení Cestování Masmédia MLUVNICE: trpný rod podmínkové věty 1. typu časové věty opakování a shrnutí všech slovesných časů modální slovesa frázová slovesa zvratná zájmena podmínkové věty 2. typu opakování členů pořádek slov ve větě
pokrytí průřezových témat: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ
POSLECH S POROZUMĚNÍM • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů • rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby ***MLUVENÍ*** • odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ***ČTENÍ S POROZUMĚNÍM*** • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) ***PSANÍ*** • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2.3 Francouzský jazyk

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávacího oboru DALŠÍ CIZÍ JAZYK.
Výuka FRANCOUZSKÉHO JAZYKA je rozdělena do 4 ročníků a směřuje k postupnému dosažení úrovně A1 (nejpozději na konci 7. ročníku) a úrovně A2 na konci 9. ročníku. Jednotlivé úrovně vycházejí z modelové stupnice Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.
Předmět je realizován na 2. stupni s hodinovou dotací 4 vyučovací hodiny týdně v 6. ročníku a 3 vyučovací hodiny v 7. - 9. ročníku (standardní délka vyučovací hodiny 45 minut). V rámci jedné třídy pracují dvě jazykové skupiny, výuka se uskutečňuje střídavě v kmenové třídě a jazykové učebně.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k využití informací v praxi;
  - vytváříme podmínky pro rozvoj mezipředmětových vztahů;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - podněcujeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problému;
  - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problému;
- **kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky k uvědomělému porozumění textu;
  - nabízíme žákům rozmanité výukové materiály a pomáháme jim se v nich orientovat;
  - zařazujeme do výuky moderní informativní prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
  - umožňujeme žákům zažít radost z úspěchu;
- **kompetence občanské:**
  - využíváme různých forem týmové práce vedoucí ke vzájemnému pochopení a spolupráci;
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
- **kompetence pracovní:**
  - vysvětlujeme žákům nezbytnost dodržování dohodnutých pravidel a plnění povinností a závazků.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0 + 4	2 + 1	2 + 1	2 + 1
povinnost (skupina)	volitelný (volitelné předměty)	volitelný (volitelné předměty)	volitelný (volitelné předměty)	volitelný (volitelné předměty)
dotace skupiny	0 + 4	2 + 1	2 + 1	2 + 1

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 4, VOLITELNÝ

PRVNÍ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
rozpozná francouzštinu mezi jinými jazyky **rozumí jednotlivým pokynům učitele** **vypráví jednoduchými větami o sobě, rodině, škole, o svých zájmech a svém volném čase** **rozumí jednoduchým vyprávěním o sobě, rodině, škole…** **vyplní ve formuláři jméno, bydliště a věk** **rozlišuje tykání a vykání v komunikaci** **čte nahlas a plynule texty přiměřeného rozsahu** **pracuje se slovníkem učebnice**	TÉMATA: Pozdravy Poděkování Představení se Profese Zvířata Rodina Cizí země Francie (tradice, zvyky, svátky) Volný čas - aktivity Adresa Kalendář Oblečení MLUVNICE: členy určité x neurčité výrazy "c´est, ce sont" pořádek slov ve větě slovesa "avoir, être, habiter, aimer, adorer, détester" zájmena přivlastňovací předložky číslovky 0 - 49

7. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ

DRUHÝ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
napíše jednoduchý pozdrav z prázdnin **prakticky používá časové údaje** **domluví si schůzku** **zapojí se do jednoduché konverzace** **dokáže se orientovat v autentických materiálech (plánek školy, města)** **používá dvojjazyčný slovník** **odhadne význam některých slov bez použití slovníku**	TÉMATA: Prázdniny Oblečení, charakter Škola – rozvrh hodin, orientace ve škole Hodiny Sporty Denní aktivity Zájmy a záliby Město Nákupy MLUVNICE: tázací a přivlastňovací zájmena číslovky 50 – 100

	časové výrazy zvratná slovesa slovesa „faire, jouer, pouvoir, il y a, prendre“ rozkazovací způsob

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ

TŘETÍ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
vypráví o svém příteli (věk, vzhled, zájmy, charakter) **napíše krátkou textovou zprávu a e-mail v cizím jazyce** **rozumí vyprávění v minulosti a dokáže se v minulosti vyjádřit** **vyhledá na internetu žádanou informaci** **sdělí v cizím jazyce svůj názor na věc** **pracuje s gramatickými přehledy** **reaguje na jednoduché písemné sdělení**	TÉMATA: Zájmová činnost, cestování Zdraví Jídlo, potraviny V restauraci, nákupy MLUVNICE: blízká budoucnost minulý čas příčestí minulé a nepravidelná příčestí minulá dělivý člen zápor zájmena a další předložky zájmenný předmět

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ

ČTVRTÝ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
pracuje s gramatickými přehledy **orientuje se ve francouzské historii a známých osobnostech** **vyhledá důležité informace v náročnějším textu a umí se na ně zeptat** **stručně reprodukuje obsah textu a prakticky používá časové údaje** **vypráví jednoduchý příběh v minulosti** **rozumí základním informacím v poslechových textech** **odpovídá na otázky a zapojí se do diskuze** **vyjádří podmínku** **vypráví o svých plánech do budoucna**	TÉMATA: Známé osobnosti francouzské kultury a historie Nákupy Povolání, budoucnost Životní prostředí Příroda Doprava MLUVNICE: minulý čas se slovesem „être“ dělivý člen zájmena jaký, který... rod podstatných a přídavných jmen místo přídavných jmen ve větě výrazy "proč/protože" stupňování přídavných jmen budoucí čas prostý

a argumentuje „proč“ **odhadne význam některého lexika z kontextu**	podmiňovací způsob

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. OBDOBÍ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2.4 Německý jazyk

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávacího oboru DALŠÍ CIZÍ JAZYK.
Výuka NĚMECKÉHO JAZYKA je rozdělena do 4 ročníků a směřuje k postupnému dosažení úrovně A1 (nejpozději na konci 7. ročníku) a úrovně A2 na konci 9. ročníku. Jednotlivé úrovně vycházejí z modelové stupnice Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.
Předmět je realizován na 2. stupni s hodinovou dotací 4 vyučovací hodiny týdně v 6. ročníku a 3 vyučovací hodiny v 7. - 9. ročníku (standardní délka vyučovací hodiny 45 minut). V rámci jedné třídy pracují dvě jazykové skupiny, výuka se uskutečňuje střídavě v kmenové třídě a jazykové učebně.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k využití informací v praxi;
  - vytváříme podmínky pro rozvoj mezipředmětových vztahů;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - podněcujeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problému;
  - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problému;
- **kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky k uvědomělému porozumění textu;
  - nabízíme žákům rozmanité výukové materiály a pomáháme jim se v nich orientovat;
  - zařazujeme do výuky moderní informativní prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
  - umožňujeme žákům zažít radost z úspěchu;
- **kompetence občanské:**
  - využíváme různých forem týmové práce vedoucí ke vzájemnému pochopení a spolupráci;
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
- **kompetence pracovní:**
  - vysvětlujeme žákům nezbytnost dodržování dohodnutých pravidel a plnění povinností a závazků.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0 + 4	2 + 1	2 + 1	2 + 1
povinnost (skupina)	volitelný (volitelné předměty)	volitelný (volitelné předměty)	volitelný (volitelné předměty)	volitelný (volitelné předměty)
dotace skupiny	0 + 4	2 + 1	2 + 1	2 + 1

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 4, VOLITELNÝ

PRVNÍ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
rozpozná německý jazyk mezi jinými jazyky **rozumí jednoduchým pokynům učitele** **vyslovuje a čte foneticky správně v rozsahu dané slovní zásoby** **čte nahlas plynule texty přiměřeného rozsahu** **rozumí, když někdo jednoduše vypráví o sobě, své rodině, bydlení** **vede jednoduchý rozhovor se spolužákem** **vyplní v jednoduchém formuláři jméno, bydliště, věk** **používá abecední slovník učebnice** **rozumí informacím z jednoduchého poslechového textu k danému tématu** **zapojí se do jednoduché konverzace**	TÉMATA: Pozdravy Poděkování Představení se Adresa Německy mluvící země Evropské země Volný čas Koníčky Škola Dny v týdnu MLUVNICE: věta jednoduchá (oznamovací a tázací) zápor ve větě pořádek slov ve větě podstatná jména časování sloves v přítomném čase osobní zájmena číslovky 1 - 2000

7. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ

DRUHÝ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
rozlišuje tykání a vykání v komunikaci **vede jednoduchý telefonický rozhovor** **odhadne význam některých slov bez použití slovníku** **používá dvojjazyčný slovník** **prakticky používá přesné časové údaje** **popíše průběh dne, týdne** **napíše krátký e-mail nebo SMS v německém jazyce**	TÉMATA: Žádost Škola Jídlo a nápoje Rodina Popis osoby Bydlení Zvířata Program dne MLUVNICE: podstatná jména (člen určitý, neurčitý) modální slovesa některá nepravidelná slovesa předložky zájmena (osobní, přivlastňovací)

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ

TŘETÍ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
napíše jednoduchý pozdrav z prázdnin **vyjádří datum** **domluví si schůzku (čas, místo)** **vyhledá na internetu žádanou informaci** **pracuje s gramatickými přehledy** **rozumí informacím z poslechového textu k danému tématu**	TÉMATA: Volný čas Sport Kalendář (měsíce, roční období) Počasí Prázdniny, cestování Blahopřání Části těla U lékaře MLUVNICE: předložky řadové číslovky rozkazovací způsob

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ

ČTVRTÝ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
vyjadřuje se jednoduše v minulosti **rozumí vyprávění v minulosti (u některých sloves)** **zpracuje jednoduchý gramatický přehled pro vlastní potřebu** **stručně reprodukuje obsah textu** **sestaví jednoduché písemné sdělení** **odhadne význam některého lexika z kontextu** **poradí turistovi, jak se dostane na určité místo** **poradí si na ulici, v obchodě, restauraci** **orientuje se v některých autentických materiálech (plán města, jízdenka)** **popíše stručně svůj pokoj**	TÉMATA: Zdraví, zdravý životní styl Město Orientace ve městě Nákupy Dům, byt, pokoj MLUVNICE: minulý čas (perfektum) předložky vedlejší věty

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. OBDOBÍ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2.5 Ruský jazyk

Vzdělávací obsah předmětu RUSKÝ JAZYK vychází ze vzdělávacího oboru DALŠÍ CIZÍ JAZYK. Výuka předmětu je rozdělena do 4 ročníků a směřuje k postupnému dosažení úrovně A1 (nejpozději na konci 7. ročníku) a úrovně A2 na konci 9. ročníku.

Časová dotace předmětu je přidělena v 6. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně a v 7. - 9. ročníku 3 vyučovací hodiny týdně. Vyučovací hodina trvá standardně 45 minut. V rámci jedné třídy pracuje více jazykových skupin, vyučuje se v kmenové třídě a v jazykové učebně.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k využití informací v praxi;
  - vytváříme podmínky pro rozvoj mezipředmětových vztahů;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - podněcujeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problému;
  - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problému;
- **kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky k uvědomělému porozumění textu;
  - nabízíme žákům rozmanité výukové materiály a pomáháme jim se v nich orientovat;
  - zařazujeme do výuky moderní informativní prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
  - umožňujeme žákům zažít radost z úspěchu;
- **kompetence občanské:**
  - využíváme různých forem týmové práce vedoucí ke vzájemnému pochopení a spolupráci;
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
- **kompetence pracovní:**
  - vysvětlujeme žákům nezbytnost dodržování dohodnutých pravidel a plnění povinností a závazků.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0 + 4	2 + 1	2 + 1	2 + 1
povinnost (skupina)	volitelný (volitelné předměty)	volitelný (volitelné předměty)	volitelný (volitelné předměty)	volitelný (volitelné předměty)
dotace skupiny	0 + 4	2 + 1	2 + 1	2 + 1

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 4, VOLITELNÝ

PRVNÍ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
rozpozná ruštinu mezi jinými jazyky **zná fonetická specifika ruštiny a používá je** **rozumí pokynům učitele** **osvojí si ruskou cyrilici pasivně i aktivně** **reaguje v základních situacích - pozdraví, rozloučí se, představí, vyjádří souhlas a nesouhlas** **nahlas čte texty odpovídající úrovně** **vypráví jednoduchými větami o sobě, rodině, městě, popsat osobnost** **vyplní jednoduchý formulář** **prezentuje písničky**	TÉMATA: Reálie Ruska Seznámení Narozeniny Na návštěvě Měření času Volný čas Škola Město Evropa MLUVNICE: Vazba „у меня есть.../нет...“ Slovesa „читать, говорить, ехать, желать“; slovesa pohybu Číslovky do 100 Skloňování podstatných jmen Zvratnost sloves Vykání Minulý čas sloves Osobní zájmena

7. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ

DRUHÝ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
vyjádří potřebu, povinnost **dopisuje si s kamarádem** **popíše svůj den** **provede kamaráda městem** **vyhledá v textu odpovědi na otázky** **popíše počasí**	TÉMATA: Vánoce Zábava Sport Počasí MLUVNICE: Vazby „надо, нужно, должен“ Skloňování osobních zájmen Řadové číslovky Stupňování přídavných jmen Rozkazovací způsob Podmiňovací způsob

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ

TŘETÍ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele **vyjádří čas, období, věk a zapojí se do jednoduchých rozhovorů** **mluví o sobě, své rodině, kamarádech a škole** **popíše charakter osobnosti** **mluví o svém městě** **poslouchá a převypráví text** **rozumí slovům a jednoduchým větám, která se vztahují k běžným tématům** **napíše jednoduchý text o prázdninách**	TÉMATA: Volný čas Kalendář Škola Charakter osobnosti Moje město Evropa Prázdniny MLUVNICE: číslovky do 100 časování sloves v přítomném a minulém čas množné číslo přídavných jmen nesklonná podstatná jména budoucí čas sloves

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ

ČTVRTÝ ROK VÝUKY

výstupy	učivo
vyhledá požadované informace v jednoduchých materiálech **vypráví příběh ze své zkušenosti** **rozumí textu a dokáže sestavit osnovu** **rozumí informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat** **napíše podle vzoru krátké sdělení i s vysvětlením** **napíše jednoduché texty o sobě, své rodině, volném čase…**	TÉMATA: Země Evropy Léto - národnosti Moje město, obchody, nakupování Zdraví a nemoci Nový rok a další svátky Moskva Povolání MLUVNICE: předložky (země, města) skloňování podstatných jmen rodu ženského, mužského a středního životná podstatná jména minulý a budoucí čas skloňování osobních zájmen vyjádření povinnosti budoucí čas

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. OBDOBÍ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.3 Informatika

Vzdělávací oblast INFORMATIKA se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.
Součástí předmětu INFORMATIKA je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

5.3.1 Informatika

Vzdělávací oblast INFORMATIKA se realizuje ve vzdělávacím předmětu INFORMATIKA. Předmět je zařazen ve 3., 4. a 5. ročníku 1. stupně a v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2. stupně. Časová dotace ve všech zmíněných ročnících je 1 vyučovací hodina týdně, která trvá 45 minut. Výuka probíhá ve specializovaných učebnách.
Vzdělávací obsah předmětu INFORMATIKA je v jednotlivých ročnících členěn na tyto tematické okruhy: **Data, informace a modelování**, **Algoritmizace a programování**, **Informační systémy** a **Digitální technologie**.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - učíme žáky vyhodnotit důležitost a správnost získaných informací a propojovat je;
  - vytváříme podmínky pro rozvoj mezipředmětových vztahů;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - vedeme žáky k nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty; a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem;
- **kompetence komunikativní:**
  - zařazujeme do výuky moderní informační prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
  - individuálním přístupem k žákům budujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
- **kompetence občanské:**
  - vedeme žáky k bezpečnému a zodpovědnému chování v kyberprostoru;
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
- **kompetence pracovní:**
  - vedeme žáky k otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze se postupně zlepšovat;
- **kompetence digitální**
  - vedeme žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj;
  - směřujeme žáky k rozhodování na základě relevantních dat, jejich správné interpretace a jeho obhajování pomocí věcných argumentů;
  - vedeme žáky k porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace.

ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0 + 1	1	1	1	1	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

3. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
seznamuje se se základními standardními funkcemi počítače **najde a spustí aplikaci** **respektuje a dodržuje pravidla a pokyny bezpečné práce s digitálním zařízením** **pamatuje si a chrání své heslo, přihlášení, odhlášení** **napíše jednoduchý text, edituje text** **otevře soubor, uloží svoji práci do souboru**	Seznámení s počítačem, základní části počítače Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání a spuštění aplikací Uživatelský účet, přihlášení a odhlášení Operační systém MS Windows – hlavní nabídka Psaní slov na klávesnici, základní úprava písma Ukládání práce do souboru, otevírání souboru Ovládání myši Práce ve sdíleném prostředí

ZÁKLADY ALGORITMIZACE S ROBOTICKOU HRAČKOU

výstupy	učivo
sestaví postup pro robota **ověří správnost navrhovaného postupu pro robota a opraví případnou chybu v postupu**	Bee-bot základní manipulace s robotickou hračkou, základní ovládání a směrování. Tvorba vlastních úloh

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
digitální technologie a jejich využití **propojení digitálních technologií** **najde a spustí aplikaci** **pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj** **chová se šetrně ke svěřeným digitálním technologiím, rozpozná vhodné a nevhodné zacházení s nimi**	Práce se soubory, otevírání a ukládání Propojení technologií, internet, sdílení dat Osobní údaje, uživatelské jméno a heslo, hlášení dialogových oken Orientace na klávesnici, základní úprava písma, Typografická pravidla

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
sestaví postup pro robota **popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše**	Základní manipulace s robotem Ovládání robota pomocí barevných kódů

jednotlivé kroky jeho řešení **ověří správnost navrhovaného postupu a opraví v něm případnou chybu**	Hledání postupu k zadanému cíli

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

výstupy	učivo
uvede příklady dat, které ho obklopují **vyslovuje odpovědi na otázky na základě dat** **popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji** **vyčte informace z daného modelu**	Využití značek, symbolů pro záznam Kódy a piktogramy Myšlenkové a pojmové mapy ke zkoumání a vysvětlování jevů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

výstupy	učivo
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Systém, struktura, prvky, vztahy Data, druhy dat

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu **propojí digitální zařízení** **dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi**	Práce se soubory, otevírání a ukládání Internet, sdílení dat, práce v sdíleném prostředí Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením, uživatelské účty, hesla

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

výstupy	učivo
pro vymezený problém zaznamenává data do tabulky	Doplňování tabulky a datových řad Řazení a kontrola dat v tabulce

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program	Sestavení příkazů a jejich spojování Opakování, události Sestavení programu

rozpozná opakující se vzory **používá opakování a připravené podprogramy** **ověří správnost navrženého programu, najde a opraví v něm případnou chybu**	Podprogramy

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

výstupy	učivo
uvede příklady dat, které ho obklopují **vyslovuje odpovědi na otázky na základě dat** **popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji** **vyčte informace z daného modelu**	Graf, schémata Obrázkové modely

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. OBDOBÍ

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout
- vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby, na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ
- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
- najde a spustí známou aplikaci
- pracuje s daty různého typu
- popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

výstupy	učivo
získá z dat informace, interpretuje data **navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu**	Získávání, vyhledávání a ukládání dat Kódy, znaky, šifry Zakódované informace

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému	Pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování, správa souborů, struktura složek

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

výstupy	učivo
vysvětlí účel a využití informačních systémů, jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi **nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce** **vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat**	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, Struktura tabulky Práce se záznamy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí postup **rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne kroky k jejich řešení** **vybere vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní** **v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří program** **ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby**	Blokově orientovaný programovací jazyk Nástroje programovacího prostředí Nalezení chyby Úprava algoritmu a programu

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

výstupy	učivo
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, situaci modeluje pomocí grafů a schémat **zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému** **vyhledá chybu v modelu a opraví ji**	Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností Běžně používané modely Mapy, grafy, schémata

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
po přečtení programu vysvětlí celý postup, určí problém, který je daným programem řešen **vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní** **v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky** **ověří správnost programu, program vyzkouší, najde a opraví v něm chyby**	Nástroje programovacího prostředí Ověření programu změnou vstupů Úprava programu Nalezení chyby

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky **ukládá a spravuje data ve vhodném formátu**	Počítačové sítě – struktura a principy, služby a význam sítí, internet a web Práce s aplikacemi – PowerPoint Princip webu – URL stránky, prohlížeč, odkazy, vyhledavač

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
po přečtení programu vysvětlí celý postup, určí problém, který je daným programem řešen **vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní** **v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky** **ověří správnost programu, program vyzkouší, najde a opraví v něm chyby**	Programovatelný mikropočítač Microbit Nástroje programovacího prostředí Podprogramy, animace

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

výstupy	učivo
vysvětlí účel informačních systémů, rozpoznává jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi, zvažuje možná rizika při navrhování i užívání	Účel a využití informačních systémů a jejich role ve společnosti Formulace požadavků, struktura tabulky

informačních systémů **nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce** **vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat** **na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat, zhodnotí její funkčnost**	Pravidla práce se záznamy Funkce a vzorce

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému **uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky** **poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače** **dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat, řeší zabezpečení**	Operační systémy – funkce, typy, využití Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, instalace aplikací Fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa, struktura a principy internetu Zabezpečení digitálních zařízení a dat, bezpečná práce s hesly

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě **uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky** **poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače** **dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat**	Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování a služby internetu Web, fungování webu Bezpečnost, rizika, zabezpečení počítače Digitální identita, nesmazatelnost dat Závěrečné projekty

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
po přečtení jednotlivých kroků programu vysvětlí celý postup, určí problém, který je daným programem řešen **rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části**	Nástroje programovacího jazyka Podprogramy, animace

a navrhne a popíše kroky k jejich řešení **vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní** **v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou zodpovědnost za ně** **program vyzkouší, ověří správnost postupu a opraví v něm případné chyby**	

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- popíše účel informačních systémů, které používá
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- dat dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití

5.4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávání v oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.
Obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT je členěn do 5 tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme**
- **Lidé kolem nás**
- **Lidé a čas**
- **Rozmanitost přírody**
- **Člověk a jeho zdraví**

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT je jedinou oblastí, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.

5.4.1 Člověk a jeho svět

Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT.
V 1. ročníku se vyučuje předmět 1 vyučovací hodinu týdně, ve 2. ročníku 2 hodiny týdně a 3. ročníku 3 hodiny týdně. Ve 4. a 5. ročníku je předmět vyučován ve 4 hodinách týdně. Třídy s rozšířenou výukou skupiny předmětů mají hodinovou dotaci upravenou. Vyučovací hodina trvá 45 minut.
Do předmětu ČLOVĚK A JEHO SVĚT jsme zařadili část výstupů a učiva doplňujících vzdělávacích oborů ETICKÁ VÝCHOVA (EtV) a FINANČNÍ GRAMOTNOST (FG) dle logické souvislosti s jeho vlastní náplní.

Výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - pomáháme žákům vyhledávat, posuzovat, třídit a propojovat informace
  - učíme žáky přijímat pochvalu i kritiku
- **kompetence k řešení problémů:**
  - podněcujeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problému
  - vedeme žáky k tomu, aby přebírali zodpovědnost za svá rozhodnutí
- **kompetence komunikativní:**
  - umožňujeme žákům obhajovat svůj názor a učíme je vhodně argumentovat
  - vedeme žáky k porozumění různých typů textů, záznamů a obrazových materiálů
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách
  - individuálním přístupem k žákům budujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj
- **kompetence občanské:**
  - budujeme v žácích úctu k našim tradicím a kulturnímu i historickému dědictví
  - podněcujeme u žáků uvědomění si hodnoty svého zdraví a jeho souvislosti se zdravím světa
- **kompetence pracovní:**
  - vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností a závazků

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
dotace	1	2	2 + 1	3 + 1	3 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Domov – prostředí domova Škola – prostředí školy a její blízké okolí, cesta do školy, bezpečnost

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi **odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností** **projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům** podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel (EtV)	Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny Soužití lidí - mezilidské vztahy (EtV) Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování (EtV)

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v čase – denní režim, roční období Současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby, bydlení

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě**	Vesmír a Země – roční období Rostliny, houby, živočichové – znaky života, způsob života Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo

uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle **projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví** **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času**	Lidské tělo – životní potřeby a projevy Péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, krizové situace, šikana Situace hromadného ohrožení

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí **začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)**	Domov – orientace v místě bydliště, riziková místa a situace Škola – činnosti ve škole, riziková místa a situace Obec – významné budovy Naše vlast – domov

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi **odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností** **projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům** osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým (EtV)	Rodina – život a funkce rodiny, zaměstnání, příbuzenství a mezigenerační vztahy Soužití lidí – komunikace Chování lidí – pravidla slušného chování Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě **rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti**	Orientace v čase – kalendář, určování času, generace

a budoucnosti **uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí** **na příkladech porovnává minulost a současnost**	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě**	Vesmír a Země – den a noc, roční období Rostliny, houby, živočichové – znaky života, průběh a způsob života, význam pro člověka Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana životního prostředí

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle **projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví** **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času**	Lidské tělo - základní stavba a funkce Péče o zdraví, zdravá výživa – pitný režim, pohyb, zdravá strava, nemoc, drobný úraz a poranění, první pomoc Osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, krizové situace, šikana Situace hromadného ohrožení

3. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 1, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí **začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)**	Obec – její části, poloha v krajině Okolní krajina – světové strany, orientační body a linie Regiony ČR Naše vlast – krajina, národ, státní symboly Evropa a svět – okolní státy Mapy obecně zeměpisné a tematické – vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi **odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností** **projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům** osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých (EtV) zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky (EtV)	Rodina – život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní Soužití lidí – mezilidské vztahy, pomoc lidem Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování (EtV) Právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva dítěte Pozitivní hodnocení sebe a druhých (EtV)
pokrytí průřezového tématu: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
využívá časové údaje při řešení situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti **uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost** **pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu**	Současnost a minulost Regionální památky

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě** **provádí jednoduché pokusy u skupiny známých**	Vesmír a Země – Sluneční soustava Rostliny, houby, živočichové – životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla nejznámějších druhů Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů

látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Voda a vzduch – výskyt, oběh vody v přírodě Půda – její význam

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času** **chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek** **reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech**	Lidské tělo – základní stavba a funkce Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, práce na PC, první pomoc při poraněních Osobní bezpečí – krizové situace, šikana Situace hromadného ohrožení

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 1. OBDOBÍ

MÍSTO, KDE ŽIJEME
- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy

LIDÉ KOLEM NÁS
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS
- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOSTI PŘÍRODY
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá

ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

4. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě **určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu** **rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky** **rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, zná symboly našeho státu a jejich význam**	Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR Místní krajina - minulost a současnost města, význačné budovy, dopravní síť Naše vlast - domov, krajina, národ Mapy a plány - obsah, grafika, vysvětlivky Okolní krajina - místní oblast, působení lidí na krajinu a životní prostředí

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi **odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností** **projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům** uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení (EtV)	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, pomoc lidem se znevýhodněním zdravotním a sociálním Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy Chování lidí - pravidla slušného chování; ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům, sebepojetí - sebepoznání, sebehodnocení (EtV)

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti **srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik**	Orientace v čase a časový řád – čas jako fyzikální veličina, letopočet, dějiny jako časový sled událostí Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka **vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období** **založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu**	Nerosty, horniny, půda – hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání Voda a vzduch – vlastnosti a formy vody; vlastnosti, složení, proudění vzduchu; význam pro život Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstvo, půda, rostlinstvo a živočichové na Zemi, podnebí a počasí

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události **vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista** **rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc**	Péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, Dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu, předcházení rizikovým situacím Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí

5. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě **určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu** **rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky** **rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam** **porovnává způsob života, přírodu v naší vlasti i v jiných zemích** **vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy**	Regiony ČR – surovinové zdroje, výroba, služby, obchod Naše vlast – základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování Okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstvo a živočichové, vliv krajiny na život lidí
pokrytí průřezových témat: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat **orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích** **odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze** **na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy** (FG) dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách	Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům Vlastnictví Základy finanční gramotnosti Tvořivost v mezilidských vztazích (EtV)

(EtV) jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy (EtV)	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy **využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti** **srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik**	Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka **vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období** **založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu**	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, ekologické katastrofy, národní parky a CHKO Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života **rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození**	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy Etapy lidského života Péče o zdraví – osobní, intimní a duševní hygiena Návykové látky, závislosti a zdraví – nebezpečí

účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob **uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události** **předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek** **uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou**	komunikace prostřednictvím elektronických médií, návykové látky Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. OBDOBÍ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5.4.2 Projektové vyučování

Vzdělávací oblast je ve třídách s rozšířenou výukou vybraných předmětů rozšířena o předmět PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ. Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT, navazuje na vnitřní potřebu mimořádně nadaných žáků po hlubokém poznávání různých oblastí okolního světa. Výuka je realizována prostřednictvím krátkodobých či dlouhodobých tematicky zaměřených projektů. Zpočátku (1. období) jsou jednotlivá témata projektů zpracovávána ve skupině nebo v rámci celého třídního kolektivu. Následně (2. období) žáci po celý rok samostatně zpracovávají téma, které si zvolí. Práce na projektu probíhá pouze ve škole, důležitá je i domácí příprava, spolupráce s rodiči i spolužáky.

Předmět rozvíjí kognitivní a afektivní složky žákovy osobnosti prostřednictvím studia a zpracovávání informací z různých oblastí. Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech. Žáci se učí samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích.

V 1. – 5. ročníku se vyučuje předmět 1 vyučovací hodinu týdně. Vyučovací hodina trvá 45 minut. V odůvodněných případech může být zařazena jako vyučovací blok. Předmětu PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ je věnováno 5 disponibilních hodin, které ve třídách bez rozšířené výuky vybraných předmětů obohacují ČESKÝ JAZYK (v 1. a 2. třídě) a ČLOVĚK A JEHO SVĚT (ve 3. až 5. třídě).

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k efektivnímu vyhledávání, třídění a zpracovávání informací z různých zdrojů;
  - motivujeme žáky k dalšímu vzdělávání;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - podněcujeme žáky k volbě optimální strategie řešení problému;
- **kompetence komunikativní:**
  - učíme žáky obhajobě vlastních názorů a argumentaci;
  - rozvíjíme u žáků kultivovaný mluvený projev;
- **kompetence sociální a personální:**
  - vytváříme prostor k diskuzi v malých skupinách i v třídním kolektivu;
- **kompetence pracovní:**
  - vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje.

1. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ	
výstupy	**učivo**

vyhledává informace v encyklopediích **na základě získaných informací tvoří krátký mluvený projev**	Krátkodobé projekty Práce s encyklopediemi a jinými zdroji informací Vyhledávání informací Zpracování jednoduchých výstupů – kresba, ilustrace, krátký text Krátká ústní prezentace výstupu

2. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ

výstupy	učivo
vyhledává informace v encyklopediích **na základě získaných informací vytvoří krátký mluvený či písemný výstup**	Krátkodobé projekty Práce s encyklopediemi a jinými zdroji informací Vyhledávání a zpracovávání informací – poster, dramatizace, kolekce, ústní prezentace

3. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ

výstupy	učivo
vyhledává informace v encyklopediích a na internetu **získané informace zpracovává do podoby písemné či ústní** **pod vedením učitele si připraví prezentaci své práce**	Dlouhodobé projekty Práce s encyklopediemi a jinými zdroji informací, seznámení s internetem Vyhledávání a zpracovávání informací Výstupy v podobě elektronické, ústní, písemné, modelů a dramatizace

4. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ

výstupy	učivo
vyhledává a třídí informace, pracuje s technickými pomůckami **pod vedením učitele zpracuje vybrané téma** **prezentuje svou práci před třídním kolektivem, střídá roli mluvčího a posluchače**	Individuální zpracování tématu dle vlastní volby Práce s technickými pomůckami Vyhledávání a třídění informací, citace použitých zdrojů Prezentace zpracovaného tématu před třídním kolektivem

5. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ

výstupy	učivo
vyhledává, třídí a zpracovává informace **individuálně zpracuje vybrané téma do ročníkové práce** **prezentuje svou práci před třídním kolektivem, střídá roli mluvčího a posluchače**	Individuální zpracování tématu dle vlastní volby Vyhledávání a třídění informací, jejich propojení a systematizace, efektivní využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech i v praktickém životě Citace použitých zdrojů Prezentace zpracovaného tématu před širším publikem

5.5 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí sounáležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.
Ve vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.
Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST zahrnuje vzdělávací obory DĚJEPIS a VÝCHOVA K OBČANSTVÍ. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT.
Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru ZEMĚPIS, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA.

5.5.1 Dějepis

DĚJEPIS seznamuje žáka se základními poznatky o minulosti lidstva a rozvíjí zájem o tento obor, vede ho k pochopení historických jevů a dějů.
Sledovaným cílem je zasadit národní dějiny do celku dějin nejen evropských, ale i světových a jasně nastínit obecné dějinné vývojové tendence. Důraz je kladen na schopnost žáka odhalit a definovat příčiny a následky jednotlivých událostí či historických jevů a pochopit dějinnou podmíněnost moderní společnosti.
Předmět je realizován na 2. stupni s hodinovou dotací po 2 vyučovacích hodinách (45 minut) týdně na ročník.
Výuka probíhá v kmenových třídách, některá témata jsou vyučována projektovou metodou.
Výuka je v jednotlivých ročnících doplněna o práci v muzeu, skanzenu a také v terénu - jedná se především o tematicky zaměřené prohlídky města.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k využití informací v praxi;
  - vytváříme podmínky pro rozvoj mezipředmětových vztahů;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - podněcujeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problému a kritickému myšlení;
  - zařazujeme do výuky moderní informativní prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
- **kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky k uvědomělému porozumění různých typů textů, záznamů a obrazových materiálů;

    - zařazujeme do výuky moderní informativní prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
- **kompetence sociální a personální:**
    - zařazujeme práci ve dvojicích a ve skupinách;
    - umožňujeme žákům zažít radost z úspěchu;
- **kompetence občanské:**
    - využíváme různých forem týmové práce vedoucí ke vzájemnému pochopení a spolupráci;
    - podporujeme pozitivní vztah žáků ke kulturnímu a historickému dědictví národa;
    - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
- **kompetence pracovní:**
    - upozorňujeme žáky na nutnost přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník		9. ročník
dotace	2	2	1 + 1		1 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný		povinný

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO DĚJEPISU

výstupy	učivo
pracuje s časovou přímkou a orientuje se na historické mapě **uvede příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje uchovány** **uvede příklady důležitosti dějepisných poznatků** **řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu**	Význam zkoumání dějin, získávání informací Prameny Historický čas a prostor

RANÝ STŘEDOVĚK

výstupy	učivo
popíše velkou změnu v Evropě po příchodu nových etnik, christianizace, vznik států **objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech** **vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí**	Nová etnika a vytváření nových států v Evropě Křesťanství, papežství, císařství Islám a vliv Arabů Příchod Slovanů Vznik Velké Moravy a českého státu Vikingové Středověká společnost – vrstvy, jejich funkce Románská kultura

ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské kultury	

VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK

výstupy	učivo
chápe postavení českého státu v rámci Evropy **vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život** **chápe roli křesťanství a víry pro středověkého člověka, rozumí myšlenkám žádajícím reformu církve** **uvede příklady gotické kultury**	Vývoj českého státu do 16. století a jeho postavení v Evropě Husitství Vzdělanost Gotická kultura Křížové výpravy

POZDNÍ STŘEDOVĚK

výstupy	učivo
popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky **vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka a nové myšlení vyžadující reformu církve**	Zámořské objevy Renesance a humanismus Reformace a její šíření v Evropě

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

RANÝ NOVOVĚK

výstupy	učivo
objasní postavení českého státu v habsburské monarchii, příčiny a důsledky 30. leté války **rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede představitele a významné kulturní památky**	Nástup Habsburků Třicetiletá válka České země po 30. leté válce a v 18. Století Protireformace Absolutismus v Evropě Baroko Osvícenství

VRCHOLNÝ NOVOVĚK

výstupy	učivo
vysvětlí ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti **objasní souvislosti mezi Velkou francouzskou revolucí a napoleonskými válkami** **porovná fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů** **vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla** **charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií**	Francouzská revoluce Napoleonské období Vznik USA Průmyslová revoluce Klasicismus a romantismus Národní obrození Utváření novodobého českého národa Rok 1848 a revoluce v 19. Století Kulturní rozrůzněnost Evropy Kolonialismus a konflikty mezi velmocemi Politické proudy – konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus Ústava, politické strany, občanská práva

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MODERNÍ DOBA

výstupy	učivo
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky **rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů** **charakterizuje jednotlivé totalitní systémy v ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu** **na příkladech vysvětlí rasismus, antisemitismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv** **zhodnotí postavení ČSR v Evropě a její politický, hospodářský, sociální a kulturní vývoj**	1. světová válka a její důsledky Vznik ČSR, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Osobnosti T. G. Masaryka a E. Beneše Poválečné uspořádání světa, úloha USA Fašismus, nacismus, komunismus – příčiny a důsledky pro Československo a svět 2. světová válka Důsledky 2. světové války Poválečné uspořádání světa

9. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

výstupy	učivo
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku dvou bloků a uvede příklady jejich střetávání **vysvětlí důvody vzniku NATO, EU** **posoudí postavení rozvojových zemí** **dokáže se orientovat v problémech současného světa**	Studená válka, vnitřní situace v zemích východního bloku Rozpad koloniálního systému OSN, NATO, EU Demokracie x totalitní režimy První poválečné konflikty – Korea, Kuba, Vietnam Rok 1968 v ČSR, normalizace Rok 1989 Rok 1993 Svět v současnosti

PRAVĚK

výstupy	učivo
charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu **objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost**	Vývoj člověka a pravěké kultury Vznik zemědělství a zpracování kovů Evropa v Pravěku Keltové a Germáni

STAROVĚK

výstupy	učivo
chápe vztah přírodních podmínek pro vznik nejstarších civilizací **uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví** **na konkrétních příkladech demonstruje přínos antické kultury a zrod křesťanství** **porovná formy vlády a společenské skupiny v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu athénské demokracie**	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Antické Řecko a Řím Styky střední Evropy s antickým Středomořím

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

ČLOVĚK V DĚJINÁCH
- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI
- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY
- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

MODERNÍ DOBA
- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

5.5.2 Výchova k občanství

Vzdělávací obsah předmětu VÝCHOVA K OBČANSTVÍ vychází ze vzdělávacího oboru VÝCHOVA K OBČANSTVÍ. Výuka probíhá na druhém stupni ZŠ od 6. do 9. ročníku, v jedné vyučovací hodině týdně v kmenových třídách.
Vzdělávacím cílem daného předmětu je naučit žáky úctě k vlastnímu národu i k jiným národům, vést je k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti, k rozvoji realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí, k uplatňování vhodných prostředků komunikace při vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů.
Předmět žáky seznamuje se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí, s možnými způsoby zapojení jedinců do občanského života. Učí žáky přebírat zodpovědnost za vlastní názory, chování, jednání – i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků. Motivuje žáky k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti.

Do předmětu VÝCHOVA K OBČANSTVÍ jsme zařadili část výstupů a učiva doplňujících vzdělávacích oborů ETICKÁ VÝCHOVA (EtV), FINANČNÍ GRAMOTNOST (FG) a DOPRAVNÍ VÝCHOVA (DV) a nových výstupů a učiva RVP týkajících se korupce (K), obrany vlasti (OV), ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (OČ) dle logické souvislosti s jeho vlastní náplní.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k účelnému používání obecně známých termínů, znaků a symbolů;
  - vysvětlujeme a analyzujeme jednotlivé termíny a pracujeme s nimi;
  - vytváříme podmínky pro rozvoj mezipředmětových vztahů;
  - vedeme žáky ke komplexnímu pohledu a k používání získaných poznatků v praktickém životě;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - zaměřujeme se se žáky na vyhledávání příčin a na předcházení možných důsledků problémů;
  - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problému;
  - předkládáme modelové situace a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím jejich kreativity;
- **kompetence komunikativní:**
  - nabízíme žákům rozmanité výukové materiály a pomáháme jim se v nich orientovat;
  - učíme žáky neverbální komunikaci;
  - umožňujeme žákům využití moderních informativních prostředků a technologií;
- **kompetence sociální a personální**
  - individuálním přístupem k žákům budujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
  - umožňujeme žákům zažít radost z úspěchu a učíme je přijímat pochvalu i kritiku;
  - průběžně monitorujeme a usměrňujeme sociální vztahy v kolektivu;
- **kompetence občanské:**
  - využíváme různých forem týmové práce vedoucí ke vzájemnému pochopení a spolupráci;
  - podporujeme sociálně zdravé projevy chování;
  - seznamujeme žáky s tradicemi a podporujeme pozitivní vztah ke kulturním kořenům národa;
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
  - zdůrazňujeme potřebu trvale udržitelného rozvoje společnosti;
- **kompetence pracovní:**
  - vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností a závazků;
  - vysvětlujeme žákům smysl podnikání a seznamujeme žáky s případnými riziky podnikání.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

NAŠE ŠKOLA, OBEC, REGION, KRAJ A VLAST

výstupy	učivo
respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory lidí, rozumí odkazu dřívějších generací **objasní účel důležitých symbolů státu, rozlišuje projevy vlastenectví, pochopí správu obce, význam voleb do zastupitelských orgánů** vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v konkrétním případě ohrožení (OČ) popíše situace ohrožení a nutnosti obrany státu (OV)	Naše škola Obec, správa obce, volby do zastupitelských orgánů Domov a rodina Region Kraj Vlast
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

KULTURNÍ ŽIVOT, LIDSKÁ SETKÁNÍ

výstupy	učivo
kriticky přistupuje k mediálním informacím **vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování** **rozpoznává netolerantní projevy v chování lidí, zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti, objasní potřebu tolerance ve společnosti** **rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu**	Kulturní život Lidská setkání
pokrytí průřezových témat: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

MEZILIDSKÉ VZTAHY

výstupy	učivo
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích **posoudí vliv osobních vlastností na dosahování cílů, význam motivace, aktivity a vlastní vůle při seberozvoji**	Vztahy mezi lidmi Zásady lidského soužití Podobnost a odlišnost lidí
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy; Etnický původ	

ROZVOJ OSOBNOSTI

výstupy	učivo
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit rozhodování i kvalitu života **dokáže pěstovat zdravou sebedůvěru, odhadne, jak může rozvíjet osobní přednosti a překonávat nedostatky** **kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání** respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí (EtV) analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu (EtV)	Vnitřní svět člověka Osobní rozvoj Úcta k lidské osobě (EtV) Jedinečnost a identita člověka (EtV)
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

MAJETEK A HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady **sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost**	Majetek a vlastnictví Peníze – formy placení Principy tržního hospodářství Hospodaření Banky a jejich služby

jednotlivých výdajů pro domácnost, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti **rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a kam směřují jeho výdaje, uvede příklady dávek ze státního rozpočtu** na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení (FG) **vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroků placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít** na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladu, zisku a DPH (FG) objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny (FG) popíše vliv inflace na hodnotu peněz (FG) uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení (FG) uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) (FG)	
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

DEMOKRACIE A LIDSKÁ PRÁVA

výstupy	učivo
rozlišuje nejčastější typy a formy států **objasní výhody demokratického způsobu řízení státu** **přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod** rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu (OV) **vyloží smysl voleb do zastupitelstev, uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů** **dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování**	Právní základy státu, demokracie Státní správa, samospráva Právní řád České republiky Lidská práva

objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - pracovní poměr, manželství	
pokrytí průřezových témat: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁVO

výstupy	učivo
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, dodržuje právní ustanovení, provádí jednoduché právní úkony diskutuje o příčinách a důsledku korupčního jednání (K) analyzuje etické aspekty různých životních situací (EtV) rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů (EtV)	Právo v každodenním životě Protiprávní jednání včetně korupce Etické hodnoty (EtV)
pokrytí průřezových témat: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

EVROPSKÁ UNIE A GLOBALIZACE

výstupy	učivo
popíše vliv začlenění České republiky do EU, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU **uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy,** včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích (OV) objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR, její roli při řešení krizí nevojenského charakteru (OV) **uvede příklady některých projevů globalizace, dokáže rozpoznat globální problémy současnosti, objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady mezinárodního terorismu**	Evropská integrace Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní Armáda ČR Globalizace

pokrytí průřezových témat:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

5.6 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.
Vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA zahrnuje vzdělávací obory: FYZIKA, CHEMIE, PŘÍRODOPIS A ZEMĚPIS.
Studováním přírody si žáci osvojují důležité dovednosti: pozorovaní, experimentovaní a měření, vytváření a ověřování hypotéz a vyvozovaní závěrů. Zkoumají příčiny přírodních procesů, souvislosti mezi nimi, kladou si otázky a hledají na ně odpovědi. Učí se využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí. Žáci se učí vnímat Zemi jako jedinečné místo k životu, poznávat její zákonitosti z fyzikálního a chemického hlediska. Seznamují se s přírodními a zeměpisnými zajímavostmi celého světa. Hledají odpovědi na otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů.
Učí se porozumět souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí.

5.6.1 Fyzika

Předmět spadá do vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA a je realizován na 2. stupni ZŠ.
Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně v 6. a 9. ročníku, 2 vyučovací hodiny v 7. a 8. ročníku. Výuka předmětu probíhá v nedělené třídě v učebně fyziky.
Vzdělávací obsah FYZIKY je rozdělen do pěti tematických okruhů: **látky a tělesa, pohyb těles, mechanické vlastnosti, energie, vesmír, zvukové děje, elektromagnetické děje.**
Vzdělávacím cílem předmětu FYZIKA je naučit žáky porozumět fyzikálním dějům, popisovat je a vytvářet souvislosti. Zároveň učí vnímat vliv člověka na životní prostředí, poznávat přírodu jako systém a chápat nutnost udržování přírodní rovnováhy. FYZIKA je vnímána jako součást ostatních přírodovědných předmětů.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k účelnému používání obecně známých termínů, znaků a symbolů;
  - rozvíjíme mezipředmětové vztahy;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - vedeme žáky ke kritickému myšlení a rozpoznávání problémů a nesrovnalostí;
- **kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky k logickému, přesnému a spisovnému vyjadřování;
  - zařazujeme do výuky moderní informační prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
- **kompetence sociální a personální:**
  - rozvíjíme u žáků schopnost vyjádřit vlastní názor a zaujmout stanovisko;
- **kompetence občanské:**
  - pomáháme žákům pochopit problematiku životního prostředí a globální propojenosti světa;
  - zdůrazňujeme potřebu trvale udržitelného rozvoje společnosti;
- **kompetence pracovní:**
  - vysvětlujeme žákům nezbytnost dodržování pravidel a kontrolujeme jejich dodržování;
  - učíme žáky bezpečně používat pomůcky a materiály.
-

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1 + 1	2	1
povinnost	povinný	povinný	povinný	povinný

(skupina)				

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍ VELIČINY

výstupy	učivo
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa **předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty** **využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů**	FYZIKÁLNÍ VELIČINY: – Délka – Objem – Hmotnost – Hustota – Čas – Teplota a její změna

ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE, MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK

výstupy	učivo
sestaví správně podle schématu elektrický obvod **analyzuje správně schéma reálného obvodu**	Elektrický obvod: zdroje napětí, spotřebič, spínač Elektrická a magnetická síla Elektrický náboj

LÁTKY A TĚLESA

výstupy	učivo
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí **rozděluje látky dle skupenství**	Souvislosti skupenství látek s jejich částicovou stavbou Difuze

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POHYB TĚLES

výstupy	učivo
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu **využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles** **určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil**	POHYB TĚLESA: – Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb – Pohyb přímočarý a křivočarý VÝSLEDNICE DVOU SIL STEJNÝCH A OPAČNÝCH SMĚRŮ GRAVITAČNÍ POLE A GRAVITAČNÍ SÍLA: Přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností

působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici **aplikuje Newtonovy pohybové zákony**	tělesa TLAKOVÁ SÍLA A TLAK: Vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí Newtonovy pohybové zákony - první, druhý, třetí TŘECÍ SÍLA: Smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

výstupy	učivo
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů **užívá Pascalův a Archimédův zákon**	PASCALŮV ZÁKON: Hydraulická zařízení HYDROSTATICKÝ A ATMOSFÉRICKÝ TLAK: – Souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny – Souvislost atmosférického tlaku a některými procesy v atmosféře ARCHIMEDŮV ZÁKON: – Vztlaková síla Potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

SVĚTELNÉ DĚJE

výstupy	učivo
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. **rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami**	VLASTNOSTI SVĚTLA: – Zdroje světla – Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích – Stín, zatmění Slunce a Měsíce – Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle – Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou – Rozklad bílého světla hranolem

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PRÁCE A ENERGIE

výstupy	učivo
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem **využívá poznatky o vzájemných přeměnách**	PRÁCE A VÝKON: – Práce

různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	– Výkon – Účinnost FORMY ENERGIE: – Pohybová a polohová – Vnitřní energie PŘEMĚNY SKUPENSTVÍ: – Tání a tuhnutí – Vypařování a kapalnění – Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny

ZVUKOVÉ JEVY A DĚJE

výstupy	učivo
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku **posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí**	VLASTNOSTI ZVUKU: – Látkové prostředí jako podmínka vniku šíření zvuku – Rychlost šíření zvuku v různých prostředích – Odraz zvuku na překážce – Ozvěna – Pohlcování zvuku

ELEKTRICKÉ JEVY

výstupy	učivo
chápe vznik elektrického proudu **změří elektrický proud a napětí** **rozliší vodič, izolant** **pochopí odpor vodiče**	ELEKTRICKÝ NÁBOJ ELEKTRICKÉ POLE A ELEKTRICKÝ PROUD: – Tepelné účinky elektrického proudu – Elektrický odpor – Ohmův zákon – Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

POČASÍ

výstupy	učivo
objasňuje vznik větru, deště a mraků **popisuje podmínky vzniku mraků** **chápe problematiku předpovědi počasí** **popisuje základní meteorologické přístroje** **zajímá se o vliv lidské činnosti na životní prostředí**	Atmosféra země Předpovídání počasí Vznik oblačnosti Mraky Meteorologie Ekologická problematika

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY

výstupy	učivo
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní **rozliší stejnosměrný proud od střídavého** **rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností**	Cívka Stejnosměrný elektromotor Střídavý proud Transformátor Výroba a přenos elektrické energie Bezpečné zacházení s elektrickým proudem Polovodiče

JADERNÁ ENERGIE

výstupy	učivo
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Jaderná energie Radioaktivita Štěpná reakce Jaderný reaktor Jaderná elektrárna Ochrana lidí před radioaktivním zářením Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

VESMÍR

výstupy	učivo
objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyby planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Sluneční soustava Měsíční fáze Planety Měsíce Hvězdy

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

LÁTKY A TĚLESA

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.6.2 Chemie

Předmět je realizován na 2. stupni ZŠ a je součástí vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA.
Časová dotace je 2 vyučovací hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Výuka předmětu probíhá v nedělené třídě v učebně chemie.
Vzdělávací obsah chemie je rozdělen do tří tematických okruhů: **Anorganická chemie, Organická chemie a Chemie a společnost.**
Vzdělávacím cílem CHEMIE je naučit žáky porozumět chemickým sloučeninám, reakcím a přeměnám látek s důrazem na chemikálie potřebné v každodenním životě, získat a prohloubit dovednosti při práci s chemikáliemi a vytvořit tak předpoklady pro další studium. Zároveň vnímat vliv člověka na životní prostředí a poznání přírody jako systému včetně chápání nutnosti udržování přírodní rovnováhy.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k účelnému používání obecně známých termínů, znaků a symbolů;
  - rozvíjíme mezipředmětové vztahy;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - vedeme žáky ke kritickému myšlení a rozpoznávání problémů a nesrovnalostí;
  - dbáme na ověřování správnosti řešení problému;
- **kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky k logickému, přesnému a spisovnému vyjadřování;
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
  - vytváříme příjemnou pracovní atmosféru a bezpečné prostředí;
  - individuálním přístupem k žákům budujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
- **kompetence občanské:**
  - rozvíjíme chápání ekologických souvislostí a globální propojenosti světa;
  - zdůrazňujeme potřebu trvale udržitelného rozvoje společnosti;
- **kompetence pracovní:**
  - vysvětlujeme žákům nezbytnost dodržování pravidel bezpečnosti práce a kontrolujeme jejich dodržování.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0	0	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

výstupy	učivo
určí společné a rozdílné vlastnosti látek **pracuje bezpečně s vybranými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí**	Vlastnosti látek Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam

SMĚSI

výstupy	učivo
rozlišuje směsi a chemické látky **navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi** **rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu** **vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení**	Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, oddělování složek směsí Voda – druhy vod; výroba pitné vody; čistota vody Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

výstupy	učivo
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech **orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti**	Částicové složení látek Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, a zhodnotí jejich využívání	Chemické reakce Chemické rovnice, zákon o zachování hmotnosti

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí **orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi**	Oxidy Kyseliny a hydroxidy pH – kyselost a zásaditost roztoků Soli kyslíkaté a bezkyslíkaté

CHEMIE A SPOLEČNOST

výstupy	učivo
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chemický průmysl v ČR Průmyslová hnojiva Tepelně zpracované materiály

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

BEZPEČNOST PRÁCE

výstupy	učivo
pracuje bezpečně s vybranými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Zásady bezpečné práce Mimořádné události

CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání **aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí při předcházení jejich nebezpečnému průběhu**	Klasifikace chemických reakcí Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí Chemické reakce – látkové množství, molární hmotnost

ORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití **zhodnotí využívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy** **rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití** **uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů**	Uhlovodíky Paliva Deriváty uhlovodíků Přírodní látky – bílkoviny, tuky, sacharidy, vitaminy

CHEMIE A SPOLEČNOST

výstupy	učivo
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe **orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka** **zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi**	Chemický průmysl v ČR Plasty a syntetická vlákna Detergenty a pesticidy, insekticidy Hořlaviny Léčiva a návykové látky

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

CHEMIE A SPOLEČNOST

- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.6.3 Přírodopis

Předmět patří do vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA a je realizován na 2. druhém stupni ZŠ. Výuka probíhá v celých nedělených třídách. Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně v 6. a 9. ročníku, 2 vyučovací hodiny v 7. a 8. ročníku.
Vzdělávacím cílem PŘÍRODOPISU je rozvíjet zájem žáků o přírodu a přírodniny, poskytovat jim prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům, poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.
V předmětu chceme dále naučit žáky aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě a vést je k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností a v neposlední řadě závislosti člověka na přírodních zdrojích.
Do předmětu PŘÍRODOPIS jsme zařadili některé výstupy a učivo RVP týkající se ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (OČ) dle logické souvislosti s jeho vlastní náplní.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k účelnému používání obecně známých termínů, znaků a symbolů;
  - rozvíjíme mezipředmětové vztahy;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - vedeme žáky ke kritickému myšlení a rozpoznávání problémů a nesrovnalostí;
- **kompetence komunikativní:**
  - nabízíme žákům rozmanité výukové materiály a pomáháme jim se v nich orientovat;
  - zařazujeme do výuky moderní informační prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
  - individuálním přístupem k žákům budujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
- **kompetence občanské:**
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
  - rozvíjíme chápání ekologických souvislostí a globální propojenosti světa;
  - podněcujeme u žáků uvědomění si hodnoty svého zdraví a jeho souvislosti se zdravím světa;
- **kompetence pracovní:**
  - vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností a závazků.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	2	2	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

výstupy	učivo
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů **vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti** **uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka**	Názory na vznik života Projevy života a jeho význam Viry a bakterie
pokrytí průřezových témat: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

BIOLOGIE HUB

výstupy	učivo
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Houby bez plodnic Houby s plodnicemi Lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN

výstupy	učivo
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin **rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů**	Základní principy fotosyntézy, dýchání Systém rostlin – řasy

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů **rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy** **zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy**	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, orgánové soustavy, jednobuněčné a mnohobuněčné živočichové Vývoj, vývin a systém živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci a členovci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů

ZÁKLADY EKOLOGIE

výstupy	učivo
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi **vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam**	Vzájemné vztahy mezi organismy Vztahy organismů a prostředí Potravní řetězce

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
aplikuje praktické metody poznávání přírody	Pozorování lupou, mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

BIOLOGIE ROSTLIN

výstupy	učivo
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům **rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů** **vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin**	Stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod semeno) Fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování rostlin Systém rostlin: řasy, mechorosty, kapraďorosty (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenné a krytosemenné rostliny (jednoděložné, dvouděložné), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana
Pokrytí průřezových témat: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci základních orgánů **rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin** **odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech**	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (orgánů) Vývoj, vývin a systém živočichů – strunatci (obratlovci - paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů Projevy chování živočichů

objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí **zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy**	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
aplikuje praktické metody poznávání přírody	Pozorování lupou, mikroskopem Práce s atlasem a určovacími klíči Založení herbáře

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

výstupy	učivo
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Dědičnost a proměnlivost organismů

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci základních orgánů **rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin** **odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí** **zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy**	Savci - stavba těla, orgány, orgánové soustavy Systém savců Rozšíření, význam a ochrana živočichů Projevy chování živočichů

BIOLOGIE ČLOVĚKA

výstupy	učivo
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Anatomie a fyziologie orgánů a orgánových soustav - stavba a funkce jednotlivých částí těla Fylogeneze a ontogeneze člověka

orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka **objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří** **rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby**	Nemoci, úrazy a prevence
pokrytí průřezových témat: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické poznávání přírody lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

NEŽIVÁ PŘÍRODA

výstupy	učivo
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek **rozlišuje důsledky vnějších a vnitřních geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody** **uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů** charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi (OČ)	Země – vznik a stavba Nerosty a horniny Vnější a vnitřní geologické procesy Půdy Mimořádné události způsobené přírodními vlivy ve světě i v ČR
pokrytí průřezových témat: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ZÁKLADY EKOLOGIE

výstupy	učivo

na základě příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému **uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí** **uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi**	Populace, společenstva Společenstvo ekosystému (přirozený, umělý, rovnováha v ekosystému) Ochrana přírody a životního prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
aplikuje praktické metody poznávání přírody	Pozorování lupou Pozorování dalekohledem Určovací klíče a atlasy

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- objasní základní princip některého ekosystému

- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

5.6.4 Zeměpis

Předmět ZEMĚPIS je realizován na 2. stupni ZŠ a patří do vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA. Výuka probíhá v celých nedělených třídách. Obsah je rozdělen do tematických okruhů, které procházejí všemi čtyřmi roky v šesti hodinových dotacích (6. a 8. třída 1 hodinová dotace, 7. a 9. třída 2 hodinové dotace).
ZEMĚPIS je rozdělen do sedmi tematických okruhů**: Přírodní obraz Země, Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace.**
Předmět umožňuje žákům poznávat přírodu na Zemi jako systém a pomáhá jim porozumět, že části přírody jsou navzájem úzce propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci postupně odhalují přírodní a kulturní podmínky života lidí nejen v okolí města, ale i ve větších regionech. Seznamují se s odlišnostmi přírody a kultury České republiky ve srovnání se státy Evropy i celého světa.

Do předmětu ZEMĚPIS jsme zařadili část výstupů a učiva doplňujícího vzdělávacího oboru ETICKÁ VÝCHOVA (EtV) a ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (OČ) dle logické souvislosti s jeho vlastní náplní.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - rozvíjíme mezipředmětové vztahy;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - diskutujeme o možnostech různého přístupu k problému a zároveň podporujeme týmovou práci při řešení problému;
- **kompetence komunikativní:**
  - zařazujeme do výuky moderní informační prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
  - snažíme se společně vytvářet bezpečné klima ve škole;
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
  - individuálním přístupem k žákům budujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
  - umožňujeme žákům zažít radost z úspěchu;
- **kompetence občanské:**
  - seznamujeme žáky s tradicemi a podporujeme pozitivní vztah žáků ke kulturním kořenům národa;
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
  - rozvíjíme chápání ekologických souvislostí a globální propojenosti světa;
  - zdůrazňujeme potřebu trvale udržitelného rozvoje společnosti;
- **kompetence pracovní:**
  - vedeme žáky k chápání možných důsledků jejich činností.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	2	1	1 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

výstupy	učivo
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost **porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost** **rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu** **prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů**	**Země jako vesmírné těleso** – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, ročních období **Časová pásma** – světový čas, datová hranice **Krajinná sféra** – přírodní a kulturní sféra, složky a prvky přírodní sféry

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

výstupy	učivo
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	**Geografická kartografie a topografie** – glóbus, zeměpisná síť – poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko, plány a mapy, orientace map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

výstupy	učivo
orientuje mapu a plán vzhledem ke světovým stranám **ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu** **aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny** uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech (OČ)	Cvičení a pozorování v terénu krajiny, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností v terénu Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
porovnává různé krajiny jaké součást krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin **uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)**	**Krajinná sféra** – přírodní a společenské prostředí; typy krajin **Geografické pásy** – šířková pásma a výškové stupně

REGIONY SVĚTA

výstupy	učivo
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny **porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států** **zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich** **porovnává jazykové a kulturní odlišnosti regionů světa**	**Světadíly** – Afrika, Austrálie, Amerika, Asie – jejich přiměřená charakteristika: přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti a jejich vazby **Oceány**

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

REGIONY SVĚTA

výstupy	učivo
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny **porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých**	**Světadíl Evropa** – přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti a jejich vazby

světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států **zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich**	
pokrytí průřezových témat: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět	

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace **posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecně základní geografické znaky sídel** **zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje** **porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit** **porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků** **lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních regionech** je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení (EtV)	**Svět** – obyvatelstvo, sídla, národy, národní a mnohonárodnostní státy, správní oblasti, politické útvary, správní oblasti, hospodářská a politická seskupení světa, světové konflikty Uplatnění komplexní prosociálnosti (EtV)

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Vztah příroda a společnost, trvale udržitelný rozvoj, ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

9. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ČESKÁ REPUBLIKA

výstupy	učivo

vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy **hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu** **hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu** **lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit** **uvádí příklady a účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států**	**Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo; hospodářství Kraje České republiky Místní region

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

5.7 Umění a kultura

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.
Oblast UMĚNÍ A KULTURA je zastoupena vzdělávacími obory HUDEBNÍ VÝCHOVA a VÝTVARNÁ VÝCHOVA.
Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.
S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se umožňuje širší náhled na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:
Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako zvláštního prostředku komunikace chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti
- učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o vlastní vnímání, cítění, prožívání a představy
- k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1 Hudební výchova

Hudební výchova vychází ze vzdělávacího oboru UMĚNÍ A KULTURA. Výuka je tvořena činnostmi pěveckými, instrumentálními, poslechovými a hudebně-pohybovými, které se navzájem prolínají a doplňují. V části teoretické se žáci seznamují s novými hudebními pojmy. Výuka je doplněna aktuálními medailonky hudebních skladatelů.
Výuka je rozdělena do 9 ročníků ve dvou stupních. V každém ročníku 1. stupně připadá výuce hudební výchovy jedna vyučovací hodina (45 minut) týdně, na 2. stupni bude vyučována 1 hodina v 6., 8. a 9. ročníku, 2 hodiny budou vyučovány pouze v 7. ročníku. Výuka bude probíhat v učebnách s klavírem.
Pro doplnění výuky navštívíme s žáky některý z aktuálně nabízených koncertů.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vytváříme podmínky pro rozvoj mezipředmětových vztahů;
  - učíme žáky přijímat pochvalu i kritiku;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - podněcujeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problému;
- **kompetence komunikativní:**
  - zařazujeme do výuky moderní informativní prostředky a technologie a umožňujeme žákům jejich využití;
- **kompetence sociální a personální:**

- vytváříme příjemnou pracovní atmosféru a bezpečné prostředí;
- individuálním přístupem k žákům budujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
- umožňujeme žákům zažít radost z úspěchu;

- **kompetence občanské:**
  - seznamujeme žáky s tradicemi a podporujeme pozitivní vztah žáků ke kulturním kořenům národa;
  - podporujeme smysl pro kulturu a tvořivost;
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
- **kompetence pracovní:**
  - vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností a závazků.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1	1	1	1	1	2	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zpívá v jednohlase **rytmizuje jednoduché texty**	**Pěvecký a mluvní projev** – hlasová hygiena, správné dýchání, mluvní cvičení **Pěvecké dovednosti –** rozvoj hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu **Zpěv jednoduchých písní** v jednohlase **Hudební rytmus** – 2/4, 3/4 a 4/4 takt

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá jednoduché rytmické nástroje k doprovodné hře	**Hra na hudební nástroje** – Orffovy nástroje, jednoduché melodické nástroje **Hudební doprovod** – akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu **Hudební hry**

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Reprodukce pohybů a pohybová improvizace** – orientace v prostoru, taneční kroky, pohybové hry **Pohybový doprovod znějící hudby** – tanec

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozlišuje jednotlivé kvality tónů **rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje** **chápe roli posluchače**	**Základní vlastnosti tónů** – délka, síla, barva, výška **Hudební nástroje** – poznávání **Hudební styly a žánry** – hudba lidová

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zpívá v jednohlase **rytmizuje jednoduché texty**	**Pěvecký a mluvní projev** – hlasová hygiena, správné dýchání, mluvní cvičení **Pěvecké dovednosti –** rozvoj hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu **Zpěv jednoduchých písní** v jednohlase **Intonace a vokální improvizace** – hudební hry **Hudební rytmus** – 2/4, 3/4 a 4/4 takt

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá jednoduché rytmické nástroje k doprovodné hře	**Hra na hudební nástroje** – Orffovy nástroje, jednoduché melodické nástroje **Hudební doprovod** – akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu **Hudební hry**

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNNOSTI

výstupy	učivo
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Reprodukce pohybů a pohybová improvizace** – orientace v prostoru, taneční kroky, pohybové hry **Pohybový doprovod znějící hudby** – tanec

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozlišuje jednotlivé kvality tónů **rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje** **rozpozná výrazné tempové a dynamické změny**	**Základní vlastnosti tónů** – délka, síla, barva, výška **Hudební nástroje** – poznávání **Tempo a dynamika** **Interpretace hudby** – výtvarné vyjádření

v proudu znějící hudby **chápe roli posluchače**	**Hudební styly a žánry** – hudba lidová

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zpívá v jednohlase **rytmizuje jednoduché texty**	**Pěvecký a mluvní projev** – hlasová hygiena, správné dýchání, mluvní cvičení **Pěvecké dovednosti –** rozvoj hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu **Zpěv jednoduchých písní** v jednohlase **Intonace a vokální improvizace** – hudební hry **Hudební rytmus** – 2/4, 3/4 a 4/4 takt

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá jednoduché rytmické nástroje k doprovodné hře	**Hra na hudební nástroje** – Orffovy nástroje, jednoduché melodické nástroje **Hudební doprovod** – akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu **Hudební hry**

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Reprodukce pohybů a pohybová improvizace** – orientace v prostoru, taneční kroky, pohybové hry **Pohybový doprovod znějící hudby** – tanec **Taktování**

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozlišuje jednotlivé kvality tónů **rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje** **rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby** **odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně**	**Hudební nástroje** – základní dělení hudebních nástrojů do nástrojových skupin **Tempo a dynamika** **Interpretace hudby** – výtvarné vyjádření **Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální** **Hudební styly a žánry** – hudba lidová, taneční a pochodová hudba

instrumentální **chápe roli posluchače**	

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 1. OBDOBÍ
• zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty • hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu • reaguje pohybem na tempové a rytmické změny • rozliší sílu zvuku • pozorně vnímá jednoduché skladby

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách **při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti** **realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not**	**Pěvecké dovednosti –** rozvoj hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu **Zpěv jednoduchých písní** – jednohlas, kánon **Intonace a vokální improvizace** – hudební hry **Záznam vokální hudby** – práce s notovým zápisem

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní **vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace** **rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby**	**Hra na hudební nástroje a improvizace** – Orffovy nástroje, další melodické nástroje **Hudební doprovod** – akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato **Záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu instrumentální skladby **Rytmizace, melodizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher **Hudební formy** – jednodílná písňová forma

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních	**Taktování** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt

kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	**Pohybový doprovod znějící hudby** – jednoduché lidové tance **Pohybové vyjádření hudby** – pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, hra na tělo **Orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků **rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje** **odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální** **chápe roli posluchače**	**Hudební výrazové prostředky** – melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva **Interpretace hudby** – slovní a výtvarné vyjádření **Hudební nástroje** – základní dělení hudebních nástrojů do nástrojových skupin **Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální** **Hudební styly a žánry** – hudba lidová a umělá

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách **při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti** **realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not**	**Pěvecké dovednosti –** rozvoj hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu **Zpěv jednoduchých písní** – jednohlas, dvojhlas, kánon **Intonace a vokální improvizace** – hudební hry **Záznam vokální hudby** – zápis rytmu jednoduché písně, práce s notovým zápisem

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní **vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry**	**Hra na hudební nástroje a improvizace** – Orffovy nástroje, další melodické nástroje **Hudební doprovod** – akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato **Záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu instrumentální skladby

a provádí elementární hudební improvizace **rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby**	**Rytmizace, melodizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher **Hudební formy** – jednodílná písňová forma, rondo, variace
pokrytí průřezového tématu: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ; Multikulturalita; Princip sociálního smíru	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	**Taktování** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt **Pohybový doprovod znějící hudby** – jednoduché lidové tance **Pohybové vyjádření hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, hra na tělo **Orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků **rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje** **odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální** **chápe roli posluchače**	**Vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord **Hudební výrazové prostředky** – melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva **Interpretace hudby** – slovní, výtvarné a literární vyjádření **Hudební nástroje** – typické znaky jednotlivých nástrojů a jejich zvuk **Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální** **Hudební styly a žánry** – hudba lidová, hudba vážná, hudba populární

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. OBDOBÍ

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách **zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase**	**Pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, vícehlasý a jednohlasý zpěv; hlasová hygiena **Intonace a vokální improvizace** – tóniny dur, moll, jednoduché hudební formy **Hudební rytmus** **Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů a melodií
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy **vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace**	**Hra na hudební nástroje** - nástrojová reprodukce melodií, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře **Záznam hudby** – noty **Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy**

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
improvizuje na dané téma	**Pohybový doprovod znějící hudby** - taktování, taneční kroky **Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace **Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
orientuje se v proudu znějící hudby **provádí analýzu a syntézu zvukového příběhu**	**Orientace v hudebním prostoru –** významné sémantické prvky užité ve skladbě **Analýza hudební skladby a její význam**

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách **uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě** **zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase**	**Pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, vícehlasý a jednohlasý zpěv **Intonace a vokální improvizace** – tóniny dur, moll, jednoduché hudební formy **Reflexe vokálního projevu** – vokální projevy (vlastní a ostatních) **Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů, zachycování rytmu
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita, VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb **vytváří a volí jednoduché doprovody** **provádí jednoduché hudební improvizace**	**Hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivů, melodií, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace **Záznam hudby** – noty a další způsoby záznamu hudby **Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy** **Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje**

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozpozná některé z tanců různých stylových období **zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků v poslouchané hudbě**	**Pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění písně **Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – improvizace **Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické **Orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
orientuje se v proudu znějící hudby **vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění**	**Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků **Hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora **Hudební styly** **Interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách **zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase** **reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb**	**Pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, vícehlasá cvičení **Intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem **Hudební rytmus** – využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu **Orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby **Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů a zachycování rytmu, melodie pomocí grafického záznamu **Reflexe vokálního projevu** – hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	**Hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií, tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře a jiných hudebních nástrojů,

	improvizace **Záznam hudby** – noty a další způsoby záznamu hudby

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**Pohybový doprovod znějící hudby** taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění **Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – improvizace **Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické **Orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů při pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
orientuje se v proudu znějící hudby **přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku** **zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období**	**Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla **Hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora **Hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti **Interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách **uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě** **zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase**	**Pěvecký a mluvní projev -** hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv, techniky vokálního projevu **Intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem **Hudební rytmus** – využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu **Orientace v notovém záznamu vokální skladby** **Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů a převádění melodií **Reflexe vokálního projevu –** hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb **vytváří jednoduché doprovody** **provádí jednoduché hudební improvizace**	**Hra na hudební nástroje** – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace **Záznam hudby** – noty a další způsoby záznamu hudby **Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy** **Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje**

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozpozná některé z tanců různých stylových období **zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě**	**Pohybový doprovod znějící hudby** – vlastní pohybové ztvárnění **Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické **Orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti,

	reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
orientuje se v proudu znějící hudby **přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku** **zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období** **vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění**	**Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě **Hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly a vlastními zkušenostmi **Hudební žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **Interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla
pokrytí průřezových témat: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

.

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

5.7.2 Výtvarná výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA vychází ze vzdělávacího oboru UMĚNÍ A KULTURA. Výuka VÝTVARNÉ VÝCHOVY se zaměřuje především na rozvíjení výtvarné tvořivosti, fantazie a estetického cítění žáka, podněcuje a uspokojuje potřeby dětí vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům.
Předmět je realizován na 1. stupni v jedné až dvou vyučovacích hodinách týdně. V případě návštěvy výstavy či exkurze lze slučovat jednotlivé hodiny do odpovídajících celků potřebných k návštěvě akce.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA na 2. stupni je vyučována 1 hodinu týdně ve všech ročnících (1 vyučovací hodina trvá 45 minut). V rámci výuky žáci navštíví muzeum a některé aktuální výstavy.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - učíme žáky přijímat pochvalu i kritiku;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - podněcujeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problému;
  - předkládáme modelové situace a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím jejich kreativity;
- **kompetence komunikativní:**
  - učíme žáky neverbální komunikaci;
- **kompetence sociální a personální:**
  - vytváříme příjemnou pracovní atmosféru a bezpečné prostředí;
  - umožňujeme žákům zažít radost z úspěchu;
- **kompetence občanské:**
  - seznamujeme žáky s tradicemi a podporujeme pozitivní vztah žáků ke kulturním kořenům národa;
  - podporujeme smysl pro kulturu a tvořivost;
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
- **kompetence pracovní:**
  - učíme žáky bezpečně a hospodárně používat výtvarné pomůcky a materiály.

ročník	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
dotace	1	2	1	2	1	1	1	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ **v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti;**	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Kresba Malba

uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace **vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje**	Plastická a prostorová tvorba

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	učivo
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Prostředky pro vyjádření osobního postoje a emocí Umělecká výtvarná tvorba

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	Osobní postoj v komunikaci

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě – zkušeností, vjemů, zážitků a představ **v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace** **vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje**	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Kresba Malba Plastická a prostorová tvorba

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	učivo
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných	Prostředky pro vyjádření osobního postoje a emocí

vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Umělecká výtvarná tvorba

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	Osobní postoj v komunikaci

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě – zkušeností, vjemů, zážitků a představ **v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace** **vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje**	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Kresba Malba Plastická a prostorová tvorba

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	učivo
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Prostředky pro vyjádření osobního postoje a emocí Umělecká výtvarná tvorba

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	Osobní postoj v komunikaci

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 1. OBDOBÍ
• zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu • rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů **při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností** **nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě**	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Kresba Malba Plastická a prostorová tvorba Volný výtvarný projev

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	učivo
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky **porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace**	Prostředky pro vyjádření osobního postoje a emocí Umělecká výtvarná tvorba

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně	Osobní postoj v komunikaci

vytvořil, vybral či upravil	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	**učivo**
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů **při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností** **nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě**	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Kresba Malba Plastická a prostorová tvorba Volný výtvarný projev

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	**učivo**
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky **porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace**	Prostředky pro vyjádření osobního postoje a emocí Umělecká výtvarná tvorba

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	**učivo**
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Osobní postoj v komunikaci

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. OBDOBÍ

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

LINIE, TVARY, TEXTURY

výstupy	učivo
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, poznatky, představy a fantazii, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Linie, tvary, objemy, textury Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru (kontrast, rytmus, struktura) Kresba různými nástroji, technika kresby

SVĚTLOSTNÍ A BAREVNÉ KVALITY

výstupy	učivo
zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ i fantazie	Světlostní a barevné kvality Barvy (teplé a studené, světlé a tmavé), pojmenování odstínů barev, barvy primární a sekundární, podobnost, kontrast Práce s vodovými a temperovými barvami

VYJÁDŘENÍ OBJEMŮ, PROPORCÍ A VZTAHŮ

výstupy	učivo
zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly **zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích** **VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření**	Vyjádření vztahů, proměn a pohybu mezi objekty (lineární, světlostní, barevné prostředky, prostorové prostředky) Koláž, zátiší, světlo- stín Proporce těla, popředí- střed - pozadí, Vyjádření pohybu Perspektiva kulatých těles

ANIMOVANÝ FILM A ILUSTRACE

výstupy	učivo
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, poznatky, představy	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film vznik animovaného filmu Výtvarná úprava knihy, ilustrace textů

a fantazii **zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ i fantazie** **ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření**	komiks
pokrytí průřezových témat: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení	

VYJÁDŘENÍ EMOCÍ, NÁLAD, FANTAZIE

výstupy	učivo
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, poznatky, představy a fantazii, Variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků **zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ i fantazie** **vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření** **rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku**	Uplatnění mimovizuálních podnětů v tvorbě Akční malba a kresba Představy, sny, nálady Psychologické působení barev, abstraktní a konkrétní obraz Fantazijní, symbolická a expresivní motivace vizuálně obrazného vyjádření

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

LINIE A TVARY

výstupy	učivo
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, poznatky, představy a fantazii, Variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Přímka, křivka, plocha Op art, intarzie

DESIGN

výstupy	učivo
zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ i fantazie	Návrhy nových předmětů při uplatnění jejich funkce i estetiky Kombinace výtvarných technik

vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby a respektování záměru autora

OBJEMY V PROSTORU

výstupy	učivo
zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ i fantazie	Vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru a v časovém průběhu Perspektiva hranatých těles

ARCHITEKTURA, SKULPTURA, PLASTIKA

výstupy	učivo
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, poznatky, představy a fantazii, Variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků **zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ i fantazie** **vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření**	Skulptura Plastika Architektonické objekty Uspořádání prostoru

VÝTVARNÁ DÍLA Z RŮZNÝCH OBDOBÍ

výstupy	učivo
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází z vlastních znalostí historie i z osobních prožitků a zkušeností	Zařazení uměleckého díla do slohového období Pochopení hlavních rozdílů mezi styly a malíři Reprodukce uměleckého díla

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

TVARY, OBJEMY V PLOŠE, STRUKTURA

výstupy	učivo
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, poznatky **zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ i fantazie**	Manipulace s objekty Uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn Vyjádření proporcí hlavy, mimiky Struktura a proměny objektů v přírodě

UMĚLECKÉ SLOHY 19. A 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází z vlastních znalostí historie i z osobních prožitků a zkušeností	Umělci 19. a 20. století Zařazení uměleckých děl do slohů Nápodoba stylu autora

USPOŘÁDÁNÍ PRVKŮ V PLOŠE

výstupy	učivo
k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace **vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření** **ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření**	Funkce plakátu, reklama, komunikační grafika, tiskoviny, elektronická média použití vhodného písma Vytváření a zdůvodňování vlastního postoje v komunikaci
pokrytí průřezových témat: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení	

AKČNÍ MALBA

výstupy	učivo
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření **ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření**	Akční tvar malby a kresby

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

STATICKÉ A DYNAMICKÉ VYJÁDŘENÍ POSTAVY

výstupy	učivo
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, poznatky, představy a fantazii, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Proporce lidského těla, pohyb těla a jeho umístění v prostoru

VNÍMÁNÍ VŠEMI SMYSLY, ILUSTRACE

výstupy	učivo
zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ i fantazie **vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření** **rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku**	Orfismus Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických), vytváření ilustrací k textu, písni

FOTOGRAFIE, FILM, REKLAMA, TISKOVINY

výstupy	učivo
k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace **vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření** **ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření**	Umělecká fotografie Reklama, plakát Elektronický obraz Vizualizované dramatické akce Utváření a uplatnění komunikačního obsahu vizuálně obrazných vyjádření, prezentace ve veřejném prostoru (škola, třída)
pokrytí průřezových témat: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení	

UMĚLECKÉ SLOHY 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází z vlastních znalostí historie i z osobních prožitků a zkušeností	Reprodukce děl Avantgardy začátku 20. Století Nápodoba stylu autora Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl i děl výtvarného umění, historické sociální a kulturní souvislosti

USPOŘÁDÁNÍ OBJEKTŮ DO CELKŮ V PLOŠE, OBJEMU A PROSTORU A ČASOVÉM PRŮBĚHU

výstupy	učivo
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, poznatky, představy a fantazii, variuje různé prvky a jejich vztahy	Zvětšenina Kopie, falzifikát Kaligram

pro získání osobitých výsledků	

OBJEMY, PLASTIKY

výstupy	učivo
zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ i fantazie **vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření**	Plastika, modelace, papírové objekty Vizuální a haptické hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.8 Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.
Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.
Vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví.
Vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.
Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

5.8.1 Výchova ke zdraví

Předmět je realizován na 2. stupni ZŠ. Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně v 6. a 8. ročníku. Výuka předmětu probíhá v nedělené třídě v učebně.
Vzdělávací obsah předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ je rozdělen do těchto tematických okruhů:
Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a prevence, Hodnota a podpora zdraví a Osobnostní a sociální rozvoj. Témata Hodnota a podpora zdraví a Osobnostní a sociální rozvoj prostupují ostatními tématy vzdělávacího oboru VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.
Vzdělávacím cílem VÝCHOVY KE ZDRAVÍ je formulovat a rozvíjet u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým. Žáci se učí v dané problematice hledat a poznávat vnitřní vazby a logické souvislosti a uplatňovat je v osobním životě.

Do předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ jsme zařadili část výstupů a učiva doplňujících vzdělávacích oborů ETICKÁ VÝCHOVA (EtV), DOPRAVNÍ VÝCHOVA (DV) a ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (OČ) dle logické souvislosti s jeho vlastní náplní.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - učíme žáky vyhodnotit důležitost a správnost získaných informací;
  - rozvíjíme mezipředmětové vztahy;
  - klademe důraz na využívání osobních zkušeností žáků;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - zaměřujeme pozornost žáků na vyhledávání příčin a na předcházení možných důsledků problémů;
  - diskutujeme o možnostech různého přístupu k problému a zároveň podporujeme týmovou práci při řešení problému;

    - předkládáme modelové situace a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím jejich kreativity;
- **kompetence komunikativní:**
    - učíme žáky neverbální komunikaci;
    - snažíme se společně vytvářet bezpečné klima ve škole;
- **kompetence sociální a personální:**
    - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
    - individuálním přístupem k žákům budujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
    - průběžně monitorujeme a usměrňujeme sociální vztahy v kolektivu;
- **kompetence občanské:**
    - využíváme různých forem týmové práce vedoucích ke vzájemnému pochopení a spolupráci;
    - podněcujeme u žáků uvědomění si hodnoty svého zdraví a jeho souvislosti se zdravím světa;
    - zdůrazňujeme potřebu trvale udržitelného rozvoje společnosti;
- **kompetence pracovní:**
    - vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností a závazků;
    - vedeme žáky k chápání možných důsledků jejich činností.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	0	1	0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

6. ROČNÍK – DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

výstupy	učivo
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky **přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě** **je tolerantní při sdělování různých názorů, postojů a informací** komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci (EtV)	Vztahy a pravidla soužití mezi lidmi (význam rodiny, škola, vrstevnická skupina) Komunikace Kamarádství, přátelství, láska Otevřená komunikace (EtV) Aktivní naslouchání (EtV)
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek **uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely**	Duševní a tělesné zdraví Rizika ohrožující zdraví Stres a jeho vztah ke zdraví Kouření a alkohol

chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni **v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým**	
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena	

BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ

výstupy	učivo
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy (i DV) **aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí** (i DV) **v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc** **uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí** (i OČ)	Bezpečné chování a komunikace Chování při mimořádných událostech (OČ)

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PODPORA ZDRAVÍ

výstupy	učivo
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím **vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví** **vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků a rodiny** **projevuje odpovědný vztah k sobě samému a pravidlům zdravého životního stylu** **podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy** **usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví**	Osobní hygiena Režim dne Základní lidské potřeby Zásady zdravého stravování Poruchy příjmu potravy
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

výstupy	učivo
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje	Proměny člověka v období dospívání Dětství, puberta, dospívání

chová se kultivovaně k opačnému pohlaví	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

výstupy	učivo
chápe nutnost dodržování pravidel k vytváření rodinné pohody **respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě** **vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví** **posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost** aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy (EtV)	Partnerské vztahy Manželství a rodičovství Neshody v manželství Rodina a škola Mezilidské vztahy a komunikace Hodnota rodiny, role v rodině (EtV)
pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

výstupy	učivo
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky **uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami** **svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc** **samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím**	Vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka Vlivy vnějšího prostředí na zdraví člověka Denní režim Tělesná a duševní hygiena Poruchy příjmu potravy Stres a jeho vztah ke zdraví Sebepoznání a sebepojetí Sebereflexe a psychohygiena

pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena; Hodnoty, postoje, praktická etika

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A PREVENCE

výstupy	učivo
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka **uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni** **v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým** **vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt a uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi** **projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy** **aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc** **vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí** **uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami** **svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc**	Drogy kolem nás Bezpečné chování a komunikace Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí Alkohol a kouření Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví Ochrana obyvatelstva a prevence vzniku mimořádných událostí Skryté formy násilí, šikana a další projevy násilí Odpovědnost jedince za zdraví Cesta přenosu nákaz a jejich prevence

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA

výstupy	učivo
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje **kultivovaně se chová k opačnému pohlaví** **respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli** **chápe význam zdrženlivosti v dospívání**	Tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví

a odpovědného sexuálního chování	

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.8.2 Tělesná výchova

Obsah předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A ZDRAVÍ.
TĚLESNÁ VÝCHOVA na 1. i 2. stupni má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny (45 minut) týdně ve všech ročnících.
Na druhém stupni se vyučuje TĚLESNÁ VÝCHOVA v dělených třídách (chlapci - dívky) v tělocvičně, na hřišti a v okolí školy.
Vzdělávací obsah předmětu na druhém stupni je rozčleněn do tří okruhů:

1. **Činnosti ovlivňující zdraví**
2. **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**
3. **Činnosti podporující pohybové učení**

Na prvním stupni bude žákům nabízen **plavecký výcvik** podle jejich zdravotní způsobilosti.
Žákům s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupiny) bude nabízena **Zdravotní tělesná výchova** v samostatných hodinách, realizovaných společně pro 1. a 2. stupeň.
Obsah hodin bude upravován podle míry a druhu zdravotního oslabení.
Lyžařský výcvikový kurz a další rozšiřující kurzy (snowboarding a carving, turistika) budou žákům nabízeny dle podmínek.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - vedeme žáky k účelnému používání obecně známých termínů, znaků a symbolů;
  - rozvíjíme mezipředmětové vztahy;
  - učíme žáky přijímat pochvalu i kritiku;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - podněcujeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problému;
  - vedeme žáky k tomu, aby přebírali zodpovědnost za svá rozhodnutí;
- **kompetence komunikativní:**
  - učíme žáky neverbální komunikaci;
- **kompetence sociální a personální:**
  - vytváříme příjemnou pracovní atmosféru a bezpečné prostředí;
  - individuálním přístupem k žákům budujeme jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
  - umožňujeme žákům zažít radost z úspěchu;
  - rozvíjíme spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva;
- **kompetence občanské:**
  - umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží a projektů a mediálně prezentujeme jejich výsledky;
- **kompetence pracovní:**
  - vysvětlujeme a kontrolujeme dodržování vymezených pravidel;
  - vedeme žáky k chápání možných důsledků jejich činností;
  - učíme žáky bezpečně používat náčiní a nářadí a udržovat pořádek ve svých věcech;
  - podněcujeme v žácích radost z pohybu a vedeme je k vyhledávání pohybových aktivit ve volném čase.

ročník	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	**učivo**
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti **uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy**	Příprava organismu Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena Bezpečnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	**učivo**
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích **spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích**	Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Atletika Základy sportovních her

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	**učivo**
reaguje na základní pokyny a povely k svojované činnosti a její organizaci	Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v TV Organizace při TV Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	**učivo**
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech;	Činnosti a informace podporující korekce

zaujímá správné základní cvičební polohy **zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením**	zdravotních oslabení Speciální cvičení a zdravotně zaměřené činnosti Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti **uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy**	Příprava organismu Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena Bezpečnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích **spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích** **adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti** **zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti**	Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Atletika Základy sportovních her Plavání

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo

reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Komunikace v TV Organizace při TV Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	**učivo**
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy **zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabení**	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Speciální cvičení a zdravotně zaměřené činnosti Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	**učivo**
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti **uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy**	Příprava organismu před pohybovou činností Průpravná, kompenzační a relaxační cvičení Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena Bezpečnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	**učivo**
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích **spolupracuje při jednoduchých týmových**	Pohybové hry Gymnastika Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Atletika Základy sportovních her

pohybových činnostech a soutěžích	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	**učivo**
reaguje na základní pokyny a povely k svojované činnosti a její organizaci	Komunikace v TV Organizace při TV Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	**učivo**
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy **zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabení**	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Speciální cvičení a zdravotně zaměřené činnosti Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 1. OBDOBÍ

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	**učivo**
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu před pohybovou činností Průpravná, kompenzační a relaxační cvičení

zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena Bezpečnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	**učivo**
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her **uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka** **jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti**	Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Atletika Základy sportovních her Průpravné úpoly Turistika a pobyt v přírodě

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	**učivo**
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví **užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení** **zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy** **změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky** **orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá**	Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v TV Organizace při TV Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech

potřebné informace	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	**učivo**
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování **zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele** **upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením**	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Speciální cvičení a zdravotně zaměřené činnosti Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	**učivo**
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti **zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením**	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu před pohybovou činností Průpravná, kompenzační a relaxační cvičení Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu Hygiena Bezpečnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	**učivo**
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her **uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí;**	Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Atletika Základy sportovních her Průpravné úpoly

adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka **jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti**	Turistika a pobyt v přírodě

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví **užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení** **zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy** **změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky** **orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace**	Komunikace v TV Organizace při TV Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování **zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele** **upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením**	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Speciální cvičení a zdravotně zaměřené činnosti Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. OBDOBÍ
• chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností • uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti • dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play • zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem **usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly** **odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím** **upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší** **uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu** **předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	Hygiena a bezpečnost pohybových činností – v nestandardním prostředí, první pomoc při sportu a Tv, improvizace při ošetření a odsunu raněného Korekce a prevence jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Zdravotně orientovaná zdatnost Význam pohybu pro zdraví

ČINNOSTI OVLIŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech **posoudí provedení osvojované pohybové**	Pohybové hry – s různým zaměřením Atletika – rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem

činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Kondiční formy cvičení Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Sportovní hry – košíková, florbal, doplňkově kopaná a vybíjená

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu **naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** **dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** **rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora**	Komunikace v Tv – užívání tělocvičného názvosloví, vzájemná spolupráce a komunikace při osvojovaných pohybových činnostech Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení **zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení** **aktivně se vyhýbá cvičením, která jsou kontraindikací zdravotního oslabení**	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Prevence a korekce oslabení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti Všestranné rozvíjející pohybové činnosti – pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah Tv – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti	Hygiena a bezpečnost pohybových činností – v nestandardním prostředí, první pomoc při sportu

zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem **usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly** **odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím** **upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší** **uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu** **předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	a Tv, improvizace při ošetření a odsunu raněného Korekce a prevence jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Zdravotně orientovaná zdatnost Význam pohybu pro zdraví

ČINNOSTI OVLIŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ.

výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech **posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny**	Pohybové hry s různým zaměřením Atletika – rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Kondiční formy cvičení Sportovní hry – košíková, ~~kopaná~~ florbal, doplňkově kopaná a vybíjená Lyžování – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování, snowboarding, jízda na vleku

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu **naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** **dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice**	Komunikace v Tv – užívání tělocvičného názvosloví, vzájemná spolupráce a komunikace při osvojovaných pohybových činnostech Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji **rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora**	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení **zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení** **aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení**	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení – prevence a korekce oslabení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti. Všestranné rozvíjející pohybové činnosti – pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah Tv – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem **usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly** **odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím** **upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší** **uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu** **předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	Hygiena a bezpečnost pohybových činností – v nestandardním prostředí, první pomoc při sportu a Tv, improvizace při ošetření a odsunu raněného Korekce a prevence jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Zdravotně orientovaná zdatnost Význam pohybu pro zdraví

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech **posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny**	Pohybové hry s různým zaměřením Atletika – rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, vrh koulí Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Kondiční formy cvičení Sportovní hry – košíková, odbíjená. Doplňkově florbal a kopaná

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu **naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** **dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** **rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora** **sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí**	Komunikace v Tv – užívání tělocvičného názvosloví, vzájemná spolupráce a komunikace při osvojovaných pohybových činnostech Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení **zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení** **aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení**	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení – prevence a korekce oslabení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti Všestranné rozvíjející pohybové činnosti – pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah Tv – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem **usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly** **odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím** **upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší** **uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu** **předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	Hygiena a bezpečnost pohybových činností – v nestandardním prostředí, první pomoc při sportu a Tv, improvizace při ošetření a odsunu raněného Korekce a prevence jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Zdravotně orientovaná zdatnost Význam pohybu pro zdraví

ČINNOSTI OVLIVŇIJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech **posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny**	Pohybové hry s různým zaměřením Atletika – rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, vrh koulí Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Kondiční formy cvičení Sportovní hry –košíková, odbíjená. Doplňkově florbal, kopaná

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu **naplňuje ve školních podmínkách základní**	Komunikace v Tv – užívání tělocvičného názvosloví, vzájemná spolupráce a komunikace při osvojovaných pohybových činnostech

olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu **dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** **rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora** **zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže** **zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci**	Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Měření výkonů, posuzování pohybových dovedností

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení **zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení** **aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení**	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení – prevence a korekce oslabení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti Všestranné rozvíjející pohybové činnosti – pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah Tv – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

5.9 Člověk a svět práce

Oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Obsah této vzdělávací oblasti vychází z konkrétních životních situací a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.
Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

5.9.1 Pracovní činnosti

Výuka předmětu je rozdělena do 9 ročníků ve dvou stupních. V každém ročníku připadá výuce praktických činností jedna vyučovací hodina (tzn. 45 minut) týdně.
Vzdělávací obsah je rozdělen na 1. stupni na tyto tematické okruhy:

- **práce s drobným materiálem**
- **konstrukční činnosti**
- **pěstitelské práce**
- **příprava pokrmů**

PRACOVNÍ ČINNOSTI v 1. období základního vzdělávání jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků, rozvíjí jejich motorické schopnosti, dovednosti a pracovní návyky.
Vzdělávací obsah předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI na 2. stupni je rozdělen do tematických okruhů:

- **práce s technickými materiály**
- **design a konstruování**
- **pěstitelské práce a chovatelství**
- **příprava pokrmů**
- **svět práce**

Výuka probíhá v dělených třídách v domovské učebně, dílnách, cvičné kuchyňce, učebně informatiky, školním pozemku, hřišti nebo v okolí školy.

Do předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI jsme zařadili většinu výstupů a učiva doplňujícího vzdělávacího oboru FINANČNÍ GRAMOTNOST (FG) dle logické souvislosti s jeho náplní.

Další výchovně vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčové

- **kompetence k učení:**
  - zařazujeme různé formy a metody práce, individuální i skupinové;
- **kompetence k řešení problémů:**
  - diskutujeme o možnostech různého přístupu k problému a zároveň podporujeme týmovou práci při řešení problému;
  - vedeme žáky k tomu, aby přebírali zodpovědnost za svá rozhodnutí a uměli si je obhájit;
- **kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky k uvědomělému porozumění různých typů záznamů a textů;
  - učíme žáky neverbální komunikaci;
- **kompetence sociální a personální:**
  - podněcujeme efektivní spolupráci ve dvojicích a ve skupinách;
  - směřujeme žáky k vytváření příjemné pracovní atmosféry v týmu, k ohleduplnosti a vzájemné pomoci;
- **kompetence občanské:**
  - vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích;

- učíme žáky poskytnout dle svých možností účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví člověka;

- **kompetence pracovní:**
  - vysvětlujeme pravidla bezpečnosti práce a kontrolujeme jejich dodržování;
  - připravujeme žáky na nezbytnost umět se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky;
  - vysvětlujeme žákům smysl podnikání.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	0 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů **pracuje podle slovního návodu a předlohy**	**Vlastnosti materiálů** – přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj. **Pracovní pomůcky a nástroje** – funkce a využití **Jednoduché pracovní operace a postupy** – výroba jednoduchých předmětů podle slovního návodu i podle předlohy **Organizace práce**

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**Stavebnice** – plošné, prostorové, konstrukční **Jednoduché konstrukce a demontáž**

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
provádí pozorování přírody	**Pozorování přírody** jako plánovaná, cílená a výběrová činnost

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
připraví tabuli pro jednoduché stolování	**Jednoduchá úprava stolu**

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů **pracuje podle slovního návodu a předlohy**	**Vlastnosti materiálů** **Pracovní pomůcky a nástroje** – funkce a využití **Jednoduché pracovní operace a postupy** – výroba jednoduchých předmětů podle slovního návodu i podle předlohy **Organizace práce**

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**Stavebnice** – plošné, prostorové, konstrukční **Jednoduché konstrukce a demontáž** **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
provádí pozorování přírody **zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování** **pečuje o nenáročné rostliny**	**Pozorování přírody** jako plánovaná, cílená a výběrová činnost **Záznam pozorování** **Pěstování rostlin** – základní podmínky pro pěstování rostlin

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
připraví tabuli pro jednoduché stolování **chová se vhodně při stolování**	**Jednoduchá úprava stolu** **Pravidla správného stolování**

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	**Vlastnosti materiálů** **Pracovní pomůcky a nástroje** – funkce a využití **Jednoduché pracovní operace a postupy** –

pracuje podle slovního návodu a předlohy	výroba jednoduchých předmětů podle slovního návodu i podle předlohy **Organizace práce**

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**Stavebnice** – plošné, prostorové, konstrukční **Jednoduché konstrukce a demontáž** **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
provádí pozorování přírody **zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování** **pečuje o nenáročné rostliny**	**Pozorování přírody** jako plánovaná, cílená a výběrová činnost **Záznam pozorování** **Pěstování rostlin** – základní podmínky pro pěstování rostlin

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
připraví tabuli pro jednoduché stolování **chová se vhodně při stolování**	**Jednoduchá úprava stolu** **Pravidla správného stolování**

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 1. OBDOBÍ

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny
- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo

vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu **využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic** **volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu** **udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu**	**Vlastnosti materiálů** **Pracovní pomůcky a nástroje** – funkce a využití **Jednoduché pracovní operace a postupy** – výroba jednoduchých předmětů podle slovního návodu i podle předlohy **Organizace práce**

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž **pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu** **dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu**	**Stavebnice** – plošné, prostorové, konstrukční **Jednoduché konstrukce a demontáž** **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem** **První pomoc při lehkých úrazech v rámci prováděných činností**

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování **ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny** **volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní** **dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu**	**Základní podmínky pro pěstování rostlin** – půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo **Pozorování přírody** jako plánovaná, cílená a výběrová činnost **Pěstování pokojových rostlin a bylin** ve třídě **Přehled běžného pracovního nářadí a jeho použití**

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
orientuje se v základním vybavení kuchyně **dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování** **připraví samostatně jednoduchý pokrm** **udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce;**	**Základní vybavení kuchyně** **Technika v kuchyni** – historie a význam **Jednoduchá úprava stolu** **Pravidla správného stolování** **Příprava jednoduchého pokrmu** **Důvody a způsoby dodržování čistoty**

poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	**pracovních ploch při přípravě pokrmů**

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu **využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic** **volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu** **udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu**	**Vlastnosti materiálu** **Pracovní pomůcky a nástroje** – funkce a využití **Lidové zvyky, tradice a řemesla** **Jednoduché pracovní operace a postupy** **Organizace práce**

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž **pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu** **dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu**	**Stavebnice** – plošné, prostorové, konstrukční **Jednoduché konstrukce a demontáž** **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem** **První pomoc při lehkých úrazech v rámci prováděných činností**

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování **ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny** **volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní** **dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu**	**Základní podmínky pro pěstování rostlin** – půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo **Pozorování přírody** jako plánovaná, cílená a výběrová činnost **Pěstování pokojových rostlin a bylin** ve třídě **Přehled běžného pracovního nářadí a jeho použití**

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
orientuje se v základním vybavení kuchyně **dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování** **připraví samostatně jednoduchý pokrm** **udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni**	**Základní vybavení kuchyně** **Technika v kuchyni** – historie a význam **Jednoduchá úprava stolu** **Pravidla správného stolování** **Příprava jednoduchého pokrmu** **Důvody a způsoby dodržování čistoty pracovních ploch při přípravě pokrmů**

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. OBDOBÍ

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

výstupy	učivo
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň **řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí** **organizuje a plánuje svou pracovní činnost**	Vlastnosti materiálů, užití v praxi – dřevo, kov, plasty Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní postupy a operace Organizace práce, důležité technologické postupy Technické výkresy a náčrty, technické informace, návody

užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku **dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím** **poskytne první pomoc při drobném úrazu**	Návrh výrobků dle zadání

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ

výstupy	učivo
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin **pěstuje a využívá květiny pro výzdobu** **používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu** **prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty** **dodržuje technologickou kázeň a zásady hygieny a bezpečnosti práce** **poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami**	Základní podmínky pro pěstování Zelenina Okrasné rostliny Ovocné rostliny Léčivé rostliny a koření Chovatelství

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče **připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy** **dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti** **dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce** **poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni**	Kuchyně Potraviny Úprava stolu a stolování Příprava pokrmů za studena

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

SVĚT PRÁCE

výstupy	učivo
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí **posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy** **využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání** **prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce**	Trh práce Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin **pěstuje a využívá květiny pro výzdobu** **používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu** **dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce**	Základní podmínky pro pěstování Okrasné rostliny Zelenina

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

výstupy	učivo
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model **navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.** **provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení** **dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy** **poskytne první pomoc při úrazu**	Stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž Návod, předloha, náčrt, plán, schéma

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

SVĚT PRÁCE

výstupy	učivo
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí **posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy** **prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce** **využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání**	Trh práce Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání Zaměstnání Podnikání
pokrytí průřezových témat: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality	

FINANČNÍ GRAMOTNOST

výstupy	učivo
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing) (FG) uvede nejčastější druh pojištění a navrhne, kdy je využít (FG) vysvětlí význam úroku placeného a přijatého (FG) vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele (FG)	**Peníze**: hotovostní a bezhotovostní peníze **Hospodaření domácnosti**: rozpočet, domácí finance Pojištění (FG) Produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků (FG) Úročení (FG) Základní práva spotřebitelů

MINIMÁLNÍ VÝSTUPY ZA 2. STUPEŇ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
    - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
    - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
    - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
    - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
    - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při styku s jedovatými rostlinami

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

SVĚT PRÁCE

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
    - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
    - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

CÍL A ZÁSADY HODNOCENÍ

Cílem hodnocení je poskytnout žákům, zákonným zástupcům a pedagogům zpětnou vazbu o průběhu a výsledcích vzdělávacího procesu. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je založeno na posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a zároveň respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Hodnocení žáků je součástí školního řádu, se kterým jsou žáci i zákonní zástupci na začátku každého školního roku podrobně seznamování.

PRAVIDLA HODNOCENÍ

1. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje hodnocení a klasifikace průběžná a souhrnná.
2. Při hodnocení používáme různé formy, od klasifikace (celé stupně i půl stupně) po bodové hodnocení, slovní hodnocení a alternativní hodnocení. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k práci s chybou.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů,
- úroveň získaných klíčových kompetencí,
- reprezentace školy.

FORMY OVĚŘOVÁNÍ VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ ŽÁKŮ

Používáme různé formy ověřování vědomostí a dovedností žáků, např.:

- písemné práce,
- ústní zkoušení a mluvený projev,
- zpracování referátů, prezentací a prací k danému tématu,
- samostatné aktivity,
- řešení problémových úkolů,
- projektové a skupinové práce,
- projektové dny,
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce,
- kvízy, testy, využití PC a podobně.

ZPŮSOBY HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vyučující respektují u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami doporučení odborných vyšetření PPP a SPC a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení. Při hodnocení zvládnutí všech povinných výstupů postupují individuálně.

SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

Žákům umožňujeme různé formy sebehodnocení ve všech předmětech napříč jednotlivými ročníky.

6.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se upravují náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Cílem autoevaluace je ve stanovených oblastech podle vybraných kritérií zjistit aktuální stav školy, porovnat požadovanou kvalitu se skutečností, u nedostatků doporučit cesty ke zlepšení stavu a naplánovat jejich plnění. Pravidelnou autoevaluací škola získává podklady pro plánování a realizaci svého dalšího rozvoje.

6.2.1 Oblasti autoevaluace

Oblasti autoevaluace jsou:

- **koncepce a rámec školy,**
- **pedagogické vedení školy a kvalita pedagogického sboru,**
- **výuka,**
- **výsledky vzdělávání žáků,**
- **podpora žáků při vzdělávání, spolupráce s rodiči, vztahy,**
- **úroveň výsledků práce školy, image školy.**

6.2.1.1 Koncepce a rámec školy

Pravidelné vyhodnocování plnění zpracované koncepce rozvoje školy a podle potřeby provádění aktualizace.

Nástroje:
Analýza dokumentace školy (ŠVP)
Analýza kontrolních zpráv ČŠI
Zprávy předmětových komisí
Výstupy z jednání školské rady
SWOT analýza

6.2.1.2 Pedagogické vedení školy a kvalita pedagogického sboru

Pravidelné vyhodnocování efektivity chodu školy, průběžné sledování klimatu školy a vzájemných vztahů, vyhodnocování plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vyhodnocování spolupráce začínajících a uvádějících učitelů, hodnocení úrovně vzájemné spolupráce pedagogů v jednotlivých ročnících nebo předmětech.

Nástroje:
Kontrolní činnost vedení školy
Pohovory se zaměstnanci školy
Výstupy z jednání školního parlamentu
SWOT analýza
Přehled absolvování DVPP jednotlivými pedagogickými pracovníky

6.2.1.3 Výuka

Hodnocení využívání různých metod a forem práce ve výuce, jejich soulad s cíli definovanými v ŠVP, zařazení projektově a badatelsky orientované výuky.

Nástroje:
Kontrolní a hospitační činnost a analýza hospitačních záznamů a pohovorů s pedagogy
Jednání předmětových komisí
Pedagogické rady a provozní porady
Výstupy z jednání školské rady
Anketa pro rodiče a žáky
Srovnávací testy
Evaluační šetření a zjišťování výsledků vzdělávání (např. ČŠI)

6.2.1.4 Výsledky vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání, hodnocení úrovně utváření klíčových kompetencí žáků a plnění výstupů ŠVP.

Nástroje:
Výroční zpráva o činnosti školy
Zpráva výchovného poradce
Zápisy z jednání předmětových komisí
Pedagogické rady a provozní porady
Anketa pro rodiče
Srovnávací testy
Evaluační šetření a zjišťování výsledků vzdělávání (např. ČŠI)

6.2.1.5 Podpora školy žákům při vzdělávání, spolupráce s rodiči, vztahy

Hodnocení rovných příležitostí ke vzdělávání, vyhodnocení podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vyhodnocení podpory talentovaných žáků, žáků s potenciálem a žáků mimořádně nadaných, zpětná vazba v rámci spolupráce rodiny a školy, vyhodnocení spolupráce s jinými organizacemi.

Nástroje:
Pravidelné vyhodnocení individuálních vzdělávacích plánů
Pravidelné vyhodnocení podpůrných opatření
Zpráva výchovného poradce
Zpráva školního poradenského pracoviště
Zprávy z třídních schůzek a individuálních konzultací
Dokumentace třídního učitele
Anketa pro rodiče

6.2.1.6 Úroveň výsledků práce školy, image školy

Hodnocení prezentace školy na veřejnosti, spolupráce se školami a dalšími partnery. Vyhodnocení spolupráce s pedagogickou fakultou a jinými organizacemi. Vyhodnocení mezinárodní spolupráce a zapojení školy do mezinárodních projektů.

Nástroje:
Evidence školních akcí a prezentací
Výroční zpráva o činnosti školy
Kontakty s absolventy školy
Dokumentace probíhajících projektů

7 Školní projekty

7.1 Den jazyků

Vzhledem k zaměření naší školy zařazujeme projekt k Evropskému dni jazyků (26. září) každoročně, liší se rozsah a forma realizace. Modelový je celodenní projekt – třídy si s předstihem rozdělí různé státy Evropy nebo i světa a připraví ve skupinkách materiály a aktivity k prezentaci pro ostatní. Kromě využití cizích jazyků jsou zapojeny různé činnosti – výtvarné, hudební, pohybové, dramatické, matematicko-logické, aj.
V mezidobí organizujeme ke Dni jazyků akce nebo soutěže menšího rozsahu a odlišného zaměření, minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny ve výuce cizího jazyka. Zařazujeme aktivity integrující obsah a jazyk (metoda CLIL), propojujeme znalosti různých cizích jazyků navzájem.
Projekt určen pro: 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník, přibližně jednou za čtyři roky pro všechny ročníky

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Kreativita; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Kulturní diference; Multikulturalita
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Práce v realizačním týmu

7.2 Den Země

Každoročně zařazujeme do školního programu projekt Den Země, který je především zaměřen na ekologii, vliv člověka na životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj.
Některá témata se dotýkají i humanitární a rozvojové pomoci a poznávání jiných kultur, ale nezapomínáme ani na oblast Hané a místní tradice.
Liší se rozsah a forma realizace dle možností v daném roce.

Projekt určen pro: všechny ročníky

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje; praktická etika
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Etnický původ; Princip sociálního smíru a solidarity
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Tvorba mediálního sdělení

7.3 Vánoce

Žáci si tradičním i netradičním způsobem připomínají nadcházející sváteční období. Projekt je realizován v jednotlivých letech různými způsoby, např.:

- Význam adventu, Vánoc a jednotlivé svátky tohoto období (projektová práce)
- Vánoční jarmark
- Tvůrčí dílny připravené jednotlivými třídami 2. stupně pro žáky 1. stupně
- Vánoce ve světě
- Lze jej nahradit v některém roce projektem velikonočním

Projekt určen pro: všechny ročníky

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Komunikace; Mezilidské vztahy; Kreativita
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Práce v realizačním týmu

Zařazení výstupů z EtV pro 1. stupeň:

1. využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů,
2. reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc,
3. iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně.

7.4 Závěrečné práce žáků 9. tříd

Každoroční projekt, ve kterém mají žáci za úkol zpracovat vybrané téma v písemné formě, obhájit je před svým učitelem a stručně prezentovat na závěrečném shromáždění před svými spolužáky. Téma práce si žáci mohou vybrat z nabízených nebo svoje vlastní. Žáci mají prokázat vyspělost svého vyjadřování v písemné i ústní podobě, spojit znalosti z vybraného oboru s výsledky z ČJ, ICT a cizího jazyka (práce obsahuje krátký abstrakt v češtině a jednom cizím jazyce).

Projekt určen pro: 9. ročník

Pokrytí průřezových témat:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Kreativita; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti